Sátoralja-Ujhely, 1895. március 31. 13. (1318). Huszonhatodik évfolyam.

ELŐFIZETÉS ÁRA:
Egész évre 6 ft.
Félévre 3 ft.
Negyedévre 1 ft 50 kr
Bérmentetlen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.
Kéziratok nem adatnak vissza.
Egyes szám ára 15 kr.
A nyilttérben minden garmond sor dija 20 kr.

ZEMPLÉN.

Társadalmi és irodalmi lap.
ZEMPLÉN VÁRMEGYÉNEK HIVATALOS LAPJA.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

HIRDETÉS DIJA
hivatalos hirdetéseknél:
Minden szó után 1 kr.
Azonfelül bélyeg 30 kr.
Petitnél nagyobb, avagy diszbetükkel vagy körzettel ellátott hirdetményekért tármérték szerint minden négyszög centim. után 3 kr. számittatik.
Állandó hirdetéseknél kedvezmény nyujtatik.
Hirdetések és pénzküldemények a kiadóhivatalhoz intézendők.

Köztudomásúl.

A „Zemplén“ huszonöt éves fennállása alkalmából az elmúlt év dec. 31-én kiadott ünnepi számunknak tiszta jövedelmét a „Zemplén“ t. munkatársai részéről alapítványul ajánlottuk föl a s.-a.-újhelyi árvaház javára. Ugyanakkor kijelentettük azt is, hogy az ünnepi számok előállításával járt kiadásainkról, úgyszintén a jubiláris számok eladásából befolyt jövedelemről ez évi március hó végeig nyilvánosan számolni fogunk.

Nyilvános számadásunk a »Zemplén«-nek ma egy heti számában olvasható.

Habár számottevő tiszta jövedelemről szó sem lehet, mindazonáltal köztudomásra hozzuk, hogy a *Klein* Nándor úr részéről az ünnepi szám *egy* példányáért nekünk átadott 50 ft, azaz *ötven* ftot bevételeinkből jótékony célra ezennel kiadásba teszszük, illetve a *„Zemplén munkatársai alapítványa“* címén takarékpénztárba helyezzük. És mert óhajtásunk, hogy az alapítványi összeg legalább is 100 ftra emelkedjék: a „Zemplén“ ünnepi számaiból *egyszáz* példányt 50 ft értékben *Dókus* Gyula őméltóságának, mint az újhelyi árvaházat létesített „árvasegélyző és jótékony egyesület“ elnökének, avval a kéréssel szolgáltattunk át, hogy ezeket az ünnepi számokat, alapítványunk céljára, egyszersmind az árvaház javára, értékesíteni kegyeskedjék.

Hiszszük és bízva reméljük, hogy S.-A.-Újhely nemesen érző közönségének pártfogásával alapítványunkat 100, azaz *egyszáz* ftra mielőbb kiegészíthetjük, illetve száz forintnyi alapítványi tőkénket a lehető legrövidebb idő alatt rendeltetése helyére juttathatjuk.

A fent emlitett 100 példány átadásával készletünk kimerülvén, azt is köztudomásra hozzuk, hogy *a hozzánk érkező megrendelésekre ünnepi számokkal ezután már nem szolgálhatunk.*

Végezetül kedves kötelességet teljesítünk, midőn mindazoknak, kik a »Zemplén« jubiláris számának létrehozásában bennünket, úgy szellemi, mint anyagi tekintetben, támogatni méltóztattak, ez alkalommal is hálás köszönetünket nyilvánítjuk.

Hazafiúi üdvözlettel:

S.-A.-Újhely, 1895. márc. 30-án.

Dongó Gy. Géza, a „Zemplén“ fel. szerkesztője.

Éhlert Gyula, a „Zemplén“ kiadótulajdonosa.

Székfoglaló beszéd.*)

. . . Rendkívüli körülmények közzé jutott egyházunk: ez az oka annak t. közgyűlés, hogy a közügyek munkáival rendén tul terhelve is elfogadtam a felsőzempléni egyházmegye esperesi hivatalát; mert ugy éreztem, hogy nehéz időkben nincs helye a szerénykedésnek, ha a közbizalom parancsol velünk s vonakodnunk nem szabad a megfeszitett munkásságtól sem, ha a közakarat, pályánk körében azt követeli tőlünk.

Nem is kell mondanom talán, hogy ily rendkivüli körülmények közé mi állitotta egy hézunkat? mert mindnyájan ismerjük a közelmult idők történeteit, amidőn a római kath klérus eleintén csak szórványosan, majd mindinkább terjedő ostromban megtámadta azon állami törvényeket, amelyeken a felekezetek közti béke a viszonosság elvi alapján nyugodott, A vallás egyenlőség nem öltött ugyan még testet hazánkban és mi e miatt nyugtalankodhattunk volna, hogy 1848-tól majdnem 50 év telik el, az alkotmányos korszak évei is repülnek felettünk, anélkül, hogy az 1868. LIII. t. c. bevezetésében foglalt igéret, mely a vallásfelekezetek egyenjogúságának törvénybe igtatásáról szól, teljesedésbe menne, — anélkül, hogy a protestáns egyháznak szegénységére, szegénységében is nagy áldozataira gondolna valaki; mind a mellett mi csöndességben vártuk az állam erőinek kifejlődését, a jobb időt, a jobb viszonyokat, s nem háborogtunk, nem követeltünk semmit a békességen kivül. Azt kellett hinnünk, hogy a római katolikus egyháznak, amelynek mindig oly nagy előnyök és kiváltságok maradtak birtokában, ez a békeség szeretet méginkább érdekében áll, mint nekünk, s hogy az emlitett egyház ezentul megmarad már velünk szemben — legalább is a méltányos türés határai között. Hihettük ezt azért, mert nagy időknek nagynevü emberei, a közös elnyomatás napjaiban a hazaszeretetben összeforrt hazafiak pecsételték meg az 1868-iki kibékitő törvényeket, amelyekben a protestantizmus kárpótlást kapott, végre az elmult idők sérelmeiért, háborgatásaiért. Nem hihettük ellenben azt, hogy amit az egyetértő nemzet nekünk nyujtott, azt a villongások vissza fogják követelni tőlünk.

Ma már fájdalmasan csalódtunk minden irányban. Békés magunktartása mellett sem kerülhettük ki azt, hogy ugy az 1868-iki, mint az 1879-iki törvények megszüntetését követelés tárgyává ne tegyék — előbb ugyancsak a katolikus klerus alsóbbrendü s kevés számu tagjai, később már előkelő püspökök is, sőt maga az ország hercegprimása a főrendiház törvényhozó termében is. Ez az áramlat mostanáig, váratlanul és hihetetlenül odáig törekedni látszik, hogy egy felülkerekedett, ezelőtt alig számbavehető irányzat már minden állami törvénynek ellentmondani törekszik, ha azok a tridenti zsinat végzéseibe, vagy a pápai határozatokba ütköznek.

A rendkivüli helyzetet ez alkotta meg számunkra, mert, ha szóval nem mondatik is, hogy a támadás ellenünk irányul, vagy ha az mondatik is, hogy a katolikus egyház csak önmagát védelmezi: — mi érezzük a tények hatását és célját s mi tudjuk, hogy megvagyunk sebesitve, mert a kilőtt nyil hegye testünkben van. A megkezdett harc minden pontján tá-

*) Tartotta **Fejes** István esperes-lelkész a f.-zempléni ev. ref. egyházmegyének S.-A.-Ujhelyben a f. hó 22-én volt közgyülésén. Mi a jeles iránybeszédet, mely a ***Sárospataki Lapok*** ma egy heti számában jelent meg, több oldalról nyilvánitott kivánságra veszszük át s lapunk mai számának igen kimért térviszonyaira való tekintetből, a lényeget nem érintő rövidi-téssel közöljük. ***Szerk.***

TÁRCA.

Dal . . .

Virág nyilott kicsinyke völgy ölébe,
Elbóditó, édes illat födé be . . .
Kicsiny patak futó habja csevegte:
»Jöjj el velem, légy az enyém,
Szivem édes szerelme!«

A kis virág nem hallgatott szavára,
Nem ment vele messze, egy szebb hazába . . .
Siró patak futó habja csevegte:
»Eljönnél még szivem álma,
Hozzám, hogyha lehetne!«

Nekem is volt harmatos szép virágom,
Nyiló bimbó rózsabimbó kis ágon;
Ajkam mindig azt suttogta, beszélte:
»Szeress engem, légy az enyém,
Életemnek reménye!«

De ő . . . de ő nem akarta hallani,
Nem nyiltak fel édes szóra ajkai . . .
— Fájó szivem susog mindent feledve:
»Eljönnél még szivem álma,
Hozzám, hogyha lehetne!«

Zombori Andor.

Április elseje.

— A „Zemplén« számára —

Irta: **Haársy Kálmán.**

Mint ahogy az angol parliament pincéit hivatalos deputáció járja hivatalos komolysággal, hogy százados konservativizmussal konfrontálja, ha valjon nem akarják-e a törvényhozás házát feldurantani, mint századokkal azelőtt: olyan biztosan vette a szokás hatalmába április elsejét a vidám beugratások, a balekek, a jóhiszemű gimplik megtréfálásának nagy napját.

Az ám, április elseje! Akármint uralkodik a *spleen* a megjózanodott századon, apáink naiv, jámbor mulatsága vig tréfára sarkal s nem lehetetlen, hogy most valami politikai pártunk ezen a jelentős napon fog programót adni.

Az április elseje nem hazai népszokás, sőt ellenkezőleg, más országokban jobban, elmésebb változataiban van elterjedve. Egész Európában divatos. Keletre a keleti kérdés vitte és amint Bulgáriát az európai haladás viszi, terjed el az aprilis szokása, jóllehet nekik nem *Gergely*-pápa csinálta a kalendárjomukat és a maguk időszámitása szerint éppen 13 napig kell még várni a felültetések vig tréfáira.

Nemcsak a kontinensen, de még a ködös *Albion* partjain is divatos az áprilisi tréfás rászedés. *Albion* férfiai ezt a mulatságot *„April Jool“*-nak nevezik és derékul uzoválják. A francia kedélynek és elméssségnek azonban valósággal norma-napja van az ő aprilis elsején: az ő *„poisson d'avril“*-jén. Nincs a felültetés veszedelmétől senki megmentve s azt hiszem, ha más nem, egy két boulleyard lapocska magát a köztársaság elnökét is felülteti.

Az olasz is vígan van aprilis elsején az ő *calandrinó*-ján és hogy a németnek tulontul meg vannak az ő *Aprilsnarr*-jai, aligha nem mindenki tudja.

Honnét eredt ez ártatlan és kedves népszokás, eddig senki sem tudja. Kétségtelenül az áprilisi időjárásnak egy operet-diva szeszélyével egyrangu szertelen változékonysága, az ő csalfa, hol napsugaras, hol fogvacogtató volta terjesztette el az április bolondját. Általános népszerűségét legalább bizton ennek köszönheti, ámbátor, hogy a történetből sem hiányzanak a figyelmet érdemlő mozzanatok, amelyek azt igyekszenek igazolni, hogy valami szörnyű figurás kormányintézkedések április elsején szuggerálták az emberiséget, hogy ezen a napon, és pedig kölcsönösen, fel kell egymást ültetnünk.

Több neves történetirónk bizonyitja, hogy az áprilisi tréfák eredete igen régi, még a kelták idejéből való. Ezek április elsején bohó vidám tavaszi ünnepeket ültek. Vezéreket tettek meg nagy ünnepiességgél, rendesen valami félkegyelmű hadfiakat, akiknek nevetséges pózolásán kitünően mulattak. Elmúlván a március elseje, a talmi vezéreket kiméletlenül kiakolbólitották és a napokra terjedő zajos tavaszi ünnep e tréfás detronizálással fejeztetett be.

Ám lehet, hogy a kelták tavaszi ünnepeit elfeledte volna az emberiség és április elseje nyomtalanul eltünt volna a vig tréfák világából, ha a XVI. században *IX. Károly* fel nem eleveniti. Ugyanis azt a famózus és népeit bámulatbaejtő rendelkezést tette, hogy az új esztendő nem április (mint eddig), hanem január elsejével kezdődik: akkor ezt a rendeletet famózusnak találták 1564-ben, mig most igen meg vagyunk elégedve a januári új évvel, különösen ha az új évi borravalók tulságosan nem kivánják zsebbeli készségünket. Mennyivel szerencsésebbek voltak őseink *IX. Károly* ismert rendelete után! Akkor is szokásban voltak az új évi ajándékok, de a rendelet után az emberek januárban az áprilisi, áprilisben a januári ajándékokkal biztatgatták egymást. Szóval, amint

A Zemplén mai száma nyolc oldal.

madtatva vagyunk; támadtatva kezdetben, midőn az 1868-iki törvénynek minden ellensuly nélküli eltörlése követeltetett; támadtatva akkor, midőn a klérus ellenállt oly törvények hozásának, amelyek az állam- és egyház jogainak elkülönitése alapján, még sem szolgáltatnák ki egyenesen a protestánsokat a papizmus hatalmának, a minthogy más alapon, mint az előhaladott államok példája mutatja, nem is lehet megoldani a felekezet-közi kérdéseket és támadtatva vagyunk ma még inkább, midőn egy kizárólagos párt a társadalmi egység ellen vette fel a küzdelmet s végcéljaiban a protestánsok közjogi állását megingatni s őket a közélet teréről leszoritani törekszik.

Szomoru jelenség ez hazánkban t. közgyülés! Fájdalmasan kellett hallanunk már egy idó óta előkelő honfiak ajkáról elhangzani az efféle szólásokat; ¦»Magyarország katolikus ország,« »Magyarország Mária országa«: de fájdalmasabban kell látnunk, hogy ezen fölvetett szólamok nyomán most egy párt szervezkedik, mintha reánk protestánsokra nem is volna a hazának Magyarországnak szüksége.

Nem tudom megérteni ily törekvésekben a hazafiságot, mert nem tudom elképzelni, hogyha azon felekezetből, mely az államfentartó magyarságnak majdnem felerészét képezi, mindazon kiváló egyének, akik mint államférfiak, tudósok, költők, müvészek, közhivatalnokok, nevezetes munkálkodást fejtenek ki, valamely különös erő, vagy körülmény által leszorittatnának elfoglalt munkálkodási helyükről: — hová zsugorodnék akkor össze Magyarország közélete, dacára annak, hogy ezt mondják: mi 9 millió katolikus követeljük magunknak az egész Magyarországot! Sőt nem tudom elképzelni, hogy mi haszna volna az országnak avagy csak abban is, ha a zsidóság visszanyomása sikerülne? midőn inkább arra kellene törekednünk, hogy aki testvére kiván lenni testvértelen águnknak, azt ugyan magunkhoz öleljük és a testvéries egyesülés utját még a most ellenünk torzsalkodó népfajok előtt is minden lehető módon egyengessük.

Minket. t. közgyülés, számbeli kisebbségünk tudata mindenesetre szerénységre int, de mégsem a lemondásra. Mi nem lehetünk hálátlanok ma sem a haza iránt, amely megajándékozott minket a mult századvégén az 1790/91-ik törvényekkel, e században a 40-es évek és mai korunk törvényeivel. E haza, e nemzet nehéz időkben, főleg az elnyomatás korszakaiban tapasztalta azt, hogy a protestánsok felszabaditott erőire szüksége van. Ezen erőket tehát nem vonhatjuk, nem fogjuk visszavonni a haza szolgálatából, sőt nehézségekkel, támadásokkal küzdve is felajánljuk a hazának a szabadság, a felvilágosodás és közmüvelődés szent ügyeinek föltétlen támogatására. A Kolonicsok kora volt az, amely minket megalázni és megtörni akart; ez a kor akarna ma ismét visszatérni? Hihetetlennek látszik, de a vallási villongás zászlója csakugyan ki van tüzve; itt a nyilt, amott a titkos harc zaja már mindenütt zsibong körülöttünk s kikerülhetetlennek látszik egy döntő ütközet, melyet e haza fiai egymásközt fognak megvivni a felmerült vitás kérdések felett.

Az a kérdés, t. közgyülés, hogy hogyan vezessük most a protestáns egyházat keresztül ennek a harcnak tüzén?

Félelem és aggódás fog el, midőn e kérdésre megfelelni akarok. Mert semmisem volna könnyebb, mint csata sorba állitani a protestánsokat is, akik e közelebbi időkben annyi méltatlansággal illettettek, békés hallgatásuk mellett is annyi gyanusitással terheltettek; semmi sem volna könnyebb, mint azt a merész és kihivó támadást, amely némely katolikus iratokban a protestantizmus ellen évek óta folytattatik, vagy azt, amelylyel a társadalmi rendet és egységet társulatok, szövetkezetek utján megbontani törekesznek, — hasonló módon viszonozni és visszautasitani; ugyde akkor készen volna előttünk egész teljességében a vallási és felekezeti harc, amelytől pedig lelkiismeretem s szivem hazafias sugalma szerint, még méltatlanul megsebezve is, tartózkodnunk kell. Meggyőződésem azért az, hogy a katholikus egyház köréből támadt béke-bontó, sőt felforgató törekvéseket, maguknak a katholikus hazafiaknak kell korlátok közzé szoritani, sőt megsemmisiteni. Ellenben nekünk, protestánsoknak a legvégsőkig türelmet parancsol az a hazafiság, amely nem ismer más bölcsőt és sirt Magyarország anyaföldjén kivül. Béketüréssel kell bevárnunk a további fejleményeket ugy, hogy ha nyugalmát mindenki elveszitené is a hazában: ne veszitse el a protestáns egyház, hanem dolgozzék és haladjon előre a maga elvei szerint. Ha a gyülölködés lángja elboritaná is a különböző osztályokat: a protestánsok ne meneküljenek sehová a testvériség oltárai mellől, hanem vérükkel is védjék meg ezt a menedékét, a hazájukat igazán szerető lelkeknek.

Még békés idők mellett is nehéz napjai várnának reánk a benső küzdelemnek. Nagy erőfeszitéseket kell tennünk a jogosan és méltányosan várható államsegély mellett is, hogy a lelkeszi állásokat oly szinvonalra emeljük, amelyen a lelkészek, mint egyházunk őrállói, megállhassanak és sikeresen működhessenek; nagy erőfeszitéseket kell tennünk, hogy az evangyéliomi elveket a családi és társadalmi életben istápoljuk s a reformáció áldásait mi is, mint hitbeli elődeink, a tiszta keresztyén erkölcsiség, emberszeretet, közmüvelődés és közszabadság javára gyümölcsözővé tehessük. Erős hitet és szilárd protestáns önérzetet kell támasztanunk mindenütt, hol lankadtság vagy közöny foglalta el a lelkeket. Mi célunk, vagy érdekünk volna tehát nekünk a harc lángjának szitásában? Éppen semmi. De elveink iránt még sem maradhatunk hűtlenek, ha szorongattatni, ha háborgattatni fognánk is.

Igy szeretném, igy óhajtanám én a háboruság tüzén átvezetni egyházunkat, igy, hogy minket, a miképen jogosan nem vádolhat senkisem arról, hogy a viszályt kezdettük, ugy ne vádolhasson arról sem, hogy az egy haza gyermekei között a harcot éleszteni segitettük. Ebben a békés irányban van még nekem hitem és reménységem is, mert bár hihetetlennek látszó dolgok történtek eddig, de mégis majdnem lehetetlennek tartom azt, hogy a felülkerekedett terrorismus sokáig fogva tartsa még azon hazafias római kath. fő- és alpapságot, a kikről tudva van, hogy sem a békebontásnak barátai nem voltak, sem a meginditott harcot helyeslésükkel nem kisérik; de lehetetlennek tartom azt is, hogy a katholikus hazafiak végnélküli türelemmel hallgassák nemcsak a piacokon, de saját templomaikban is azon felforgató elveket, amelyekkel a hazaárulás és felségsértés határáig ragadtatott fanatizmus magát a katholikus egyházat kompromittálja, Magyarországot pedig beláthatlan veszélyek örvényébe sodorhatja. És ha mégis? ... Ha a gyülölködés forradalmi láza teljesen elvakitaná az elméket? Akkor a protestantizmus gyászt ölthetne ugyan, de nem magáért, mert az evangyéliom Istennek hatalma, hanem a hazáért, mely hosszu időre viselné ujra a meghasonlás és viszály átkait.

Fölkérem a nt. Egyházmegyét, hogy a mai sulyos helyzetben, a mondott irányu müködésemben engem támogatni méltóztassék; mert hogy mindazokat, amelyek egyházunkat erősiteni, az üdvös tettekre képesitení hivatvák, eszközölni törekszem, arra engem evangyéliomi álláspontunk igazságainak hite mellett mély hazaszeretetem is ösztönöz. Át vagyok hatva azon érzettől, hogy a midőn egyfelől a társadalom és haza egységének oszlopait a vallás nevében — vak Sámsonnak módjára — rázogatjuk; ugyanakkor más felől be kell bizonyitanunk a vallásról, hogy az csak támasza lehet minden igaz jogrendnek, ápolója a fejedelmek iránti hüségnek, tápláló forrása az ember- és hazaszeretetnek.

Hogy egyházi intézményeink keretében ezen magas céloknak mennél üdvösebb szolgálatokat tehessünk, kövessünk el együtt mindent a lelkészi állás erkölcsi és anyagi szinvonalának emelésére, az iskolák rendezésére, általán a gyülekezeti élet hit- és erkölcsbeli szilárditására. Egyházi önkormányzatunk benső erejét igyekezzünk kifejleszteni a legkisebb egyházközségben is. S tegyük láthatóvá a vallás áldásait vallásos tettek által annál is inkább, mert a vallástalanság szédelgései azt a hajót is csapkodják, amelyben, hiszszük, a Krisztus velünk van. Isten velünk, ki lehet ellenünk?

Az a körülmény, nemes hitfeleim, hogy vannak időszakok, amelyek szellemi és erkölcsi visszaesést jeleznek, ne ejtsen kétségbe minket a jövendő felől, mert mint a természet csapásai uj erőkifejtésre serkentik az igaz embert: ugy a lelki élet meddő és sivár korszakaiban is, gyakran ellenkező hatások által hivja fel a gondviselés a zsibbadásba merült szellemeket, hogy ujult erővel ragadják meg az isteni ügyek győzelemre vezető fegyvereit. Én, t. közgyülés, e fegyvereket kezemben tartom; egyik az evangyéliom könyve, a másik egyházi törvénykönyvünk, a mik ezekben foglaltatnak, azokkal fogok küzdeni egyházmegyei előljáróságunkkal, lelkésztársaimmal és a gyülekezetekkel együtt.

Most pedig, eddigi rövid esperesi müködésemről jelentésemet bemutatva s egyházmegyénk közönségére, tanácskozásaink folyamára isten áldását kérve, magamat a közgyülés kegyességébe és bizalmába szeretettel ajánlom.

Fejes István.

---

láthatjuk, az április bolondjainak népszerüsitése érdekében igen jelentékeny körülmény szegődött, amiből azután annak világos tudatára is eljutunk, hogy őseink is szerették az ajándékokat elkerülni, ha — lehetett.

Elmondjam-e azt a sok dévaj tréfát, ami április elsején jóbarátok között megesik? Szinte felesleges! De most egy igen népszerű felültetésforma van divatban. Tessék elolvasni és vagy víg tréfára használni, vagy okulni.

Mihelyt az áldozat a szobába jön, a társaság bűnszerzője elébe megy és eldicsekszik vele, hogy egy hatost talált. Addig gyúrja áldozatát, míg ez kénytelen elhinni a 10 krajcár találásának históriáját. Erre aztán a bűnszerző leül, egy bűntárs pedig kiveszi az áldozat világos figyelmével, látszólag észrevétlen, a kabát külső zsebébe tett hatost, mutat egy krajcárt s azt csempészi a helyére. Még beszélgetnek egy darabig, akkor a bűnszerző kimegy. Ezalatt a bentmaradt társaság bele szuggerálja az áldozatba, fogadjon, hogy nincs a hatost találó zsebében a talált pénz, hanem egy krajcár. Az áldozat fogad. Ő maga »leletezi« meg a nyugalommal bejövő és a krajcárt hatossal fölcserélő bűnszerzőt. Van nagy gaudium. És az áldozat fizet. A felültetésnek ez a módja elmés, különösen, ha a kivitelben ügyeskednek.

Őrizkedjünk, nehogy minket fogjon meg.

A magyar irodalomban *Április bolondja* cim alatt Szigligetinek vigjátéka van; Gárdonyi Géza meg tavaly egy csomó bájos poemát e jellemző címmel adott ki: *Április*.

Az irodalomban alig van szeretetreméltóbb könyv, mint ez, olvassák csak el.

Vármegyei ügyek.

A belügyi kir. minister elrendelte, hogy »Egy kérdés a magyar nemzethez« cimü nyomtatványok hatóságilag elkoboztassanak és hogy az elkobzott példányok közvetetlenül a budapesti ker. kir. sajtóügyi vizsgálóbirósághoz küldessenek.

— —

A t. vármegye közigazgatási bizottsága legközelebbi rendes havi ülését a f. évi április hó 8 án (nyolcadikán) d. e. 9 órakor tartja.

—

A t. vármegye állandó választmánya április hó 9. (kilenc)-edikének d. e. 9 órájára ülésre egybehivatott. Az ülésnek egyik főtárgya lesz a t. vármegye házipénztára 1894. évi számadásának előkészitő tárgyalása.

—

A kereskedelemügyi kir. miniszter ujolagosan is értesitette a t. vármegye közönségét, hogy az államvasutak alkalmazottjai, a fizetésükre, valamint nyugdijaikra és ellátásukra kivetett állami adók után, minthogy az 1893. évi IV. t. c. 15. §ában foglalt mentesség reájuk is kiterjed és igy sem községi adóval, sem pedig törvényhatósági utadóval meg nem terhelhetők, illetve az 1890. évi. I. t.-c. 25. §-ában foglalt mentesség élvezetére jogositottaknak tekintendők.

Hírek a nagyvilágból.

A **kinai követ**, *Li-Hung-Csang* alkirály, ki a békefeltételek kieszközlése céljából ment Japánba és ott egy merénylőtől megtámadtatott, minthogy az arcába lőtt golyót még eddig nem sikerült onnan eltávolitani, sulyos betegen fekszik és felépülése nagyon kétséges.

A **japán-csapatok** közt kolera ütött ki. A Port-Arturban fekvő hadosztályban egy nap alatt 38 esete fordult elő a kolerának.

Bismarck herceg, a német vaskancellár, holnap, vagyis április hó 1-én tölti be születésének *nyolcvanadik* évfordulóját. Nemzete, hüen követve *II. Vilmos* császár példáját, hálás lelkesedéssel veszi körül a nagy államférfiut, a ki örökre beirta nevét a német történelembe és a ki megvalósitotta a németek eszményképét: Németország hatalmas egységét. És a németekkel egész Európának mindazon nemzetei, kik a béke állandóságában keresik és találják a népek üdvét, szivben-lélekben csatlakozva együtt ünnepelnek.

A **mórok** Afrika nyugati partján megtámadták a *Rio-Oro* spanyol erődöt, de nagy veszteséggel visszaverettek.

Hirek az országból.

II. **Rákóczi Ferenc** arcképe. *Wlassics* Gyula dr., közoktatásügyi miniszter, megbizta *László* Fülöp festőt, hogy *II. Rákóczi Ferenc*nek Mányoki Ádámtól származó és a szász király tulajdonát képező egykoru arcképét a történelmi képcsarnok számára lemásolja. Chotek gróf, drezdai követünk, a lemásolásra az engedelmet már kieszközölte.

Az **alföldi inségesek** javára Budapesten, a kir. operaházban, fényes sikerü *vásárt* rendeztek a főuri körök. A vásárnak egyik legkedveltebb cikke volt a *Vigasz* c. diszlap, melyet erre az álkalomra szerkesztett ügyes kézzel *Hevesi* József hirlapiró. A *Vigasz* egy példányának ára 1 ft, tiszta jövedelem az inségesek javára fordittatik.

Latkóczy Imre, belügyi államtitkár, a nyitrai választó kerületből neki nyujtott képviselői meg-

Folytatás a mellékleten.

madtatva vagyunk; támadtatva kezdetben, midőn az 1868-iki törvénynek minden ellensuly nélküli eltörlése követeltetett; támadtatva akkor, midőn a klérus ellenállt oly törvények hozásának, amelyek az állam- és egyház jogainak elkülönitése alapján, még sem szolgáltatnák ki egyenesen a protestánsokat a papizmus hatalmának, a minthogy más alapon, mint az előhaladott államok példája mutatja, nem is lehet megoldani a felekezet-közi kérdéseket és támadtatva vagyunk ma még inkább, midőn egy kizárólagos párt a társadalmi egység ellen vette fel a küzdelmet s végcéljaiban a protestánsok közjogi állását megingatni s őket a közélet teréről leszoritani törekszik.

Szomoru jelenség ez hazánkban t. közgyülés! Fájdalmasan kellett hallanunk már egy idó óta elökelő honfiak ajkáról elhangzani az efféle szólásokat; ¦»Magyarország katolikus ország,« »Magyarország Mária országa«: de fájdalmasabban kell látnunk, hogy ezen fölvetett szólamok nyomán most egy párt szervezkedik, mintha reánk protestánsokra nem is volna a hazának Magyarországnak szüksége.

Nem tudom megérteni ily törekvésekben a hazafiságot, mert nem tudom elképzelni, hogyha azon felekezetből, mely az államfentartó magyarságnak majdnem felerészét képezi, mindazon kiváló egyének, akik mint államférfiak, tudósok, költők, müvészek, közhivatalnokok, nevezetes munkálkodást fejtenek ki, valamely különös erő, vagy körülmény által leszorittatnának elfoglalt munkálkodási helyükről: — hová zsugorodnék akkor össze Magyarország közélete, dacára annak, hogy ezt mondják: mi 9 millió katolikus követeljük magunknak az egész Magyarországot! Sőt nem tudom elképzelni, hogy mi haszna volna az országnak avagy csak abban is, ha a zsidóság visszanyomása sikerülne? midőn inkább arra kellene törekednünk, hogy aki testvére kiván lenni testvértelen águnknak, azt ugyan magunkhoz öleljük és a testvéries egyesülés utját még a most ellenünk torzsalkodó népfajok előtt is minden lehető módon egyengessük.

Minket. t. közgyülés, számbeli kisebbségünk tudata mindenesetre szerénységre int, de mégsem a lemondásra. Mi nem lehetünk hálátlanok ma sem a haza iránt, amely megajándékozott minket a mult századvégén az 1790/91-ik törvényekkel, e században a 40-es évek és mai korunk törvényeivel. E haza, e nemzet nehéz időkben, főleg az elnyomatás korszakaiban tapasztalta azt, hogy a protestánsok felszabaditott erőire szüksége van. Ezen erőket tehát nem vonhatjuk, nem fogjuk visszavonni a haza szolgálatából, sőt nehézségekkel, támadásokkal küzdve is felajánljuk a hazának a szabadság, a felvilágosodás és közmüvelődés szent ügyeinek föltétlen támogatására. A Kolonicsok kora volt az, amely minket megalázni és megtörni akart; ez a kor akarna ma ismét visszatérni? Hihetetlennek látszik, de a vallási villongás zászlója csakugyan ki van tüzve; itt a nyilt, amott a titkos harc zaja már mindenütt zsibong körülöttünk s kikerülhetetlennek látszik egy döntő ütközet, melyet e haza fiai egymásközt fognak megvivni a felmerült vitás kérdések felett.

Az a kérdés, t. közgyülés, hogy hogyan vezessük most a protestáns egyházat keresztül ennek a harcnak tüzén?

Félelem és aggódás fog el, midőn e kérdésre megfelelni akarok. Mert semmisem volna könnyebb, mint csata sorba állitani a protestánsokat is, akik e közelebbi időkben annyi méltatlansággal illettettek, békés hallgatásuk mellett is annyi gyanusitással terheltettek; semmi sem volna könnyebb, mint azt a merész és kihivó támadást, amely némely katolikus iratokban a protestantizmus ellen évek óta folytattatik, vagy azt, amelylyel a társadalmi rendet és egységet társulatok, szövetkezetek utján megbontani törekesznek, — hasonló módon viszonozni és visszautasitani; ugyde akkor készen volna előttünk egész teljességében a vallási és felekezeti harc, amelytől pedig lelkiismeretem s szivem hazafias sugalma szerint, még méltatlanul megsebezve is, tartózkodnunk kell. Meggyőződésem azért az, hogy a katholikus egyház köréből támadt béke-bontó, sőt felforgató törekvéseket, maguknak a katholikus hazafiaknak kell korlátok közzé szoritani, sőt megsemmisiteni. Ellenben nekünk, protestánsoknak a legvégsőkig türelmet parancsol az a hazafiság, amely nem ismer más bölcsőt és sirt Magyarország anyaföldjén kivül. Béketüréssel kell bevárnunk a további fejleményeket ugy, hogy ha nyugalmát mindenki elveszitené is a hazában: ne veszitse el a protestáns egyház, hanem dolgozzék és haladjon előre a maga elvei szerint. Ha a gyülölködés lángja elboritaná is a különböző osztályokat: a protestánsok ne meneküljenek sehová a testvériség oltárai mellől, hanem vérükkel is védjék meg ezt a menedékét, a hazájukat igazán szerető lelkeknek.

Még békés idők mellett is nehéz napjai várnának reánk a benső küzdelemnek. Nagy erőfeszitéseket kell tennünk a jogosan és méltányosan várható államsegély mellett is, hogy a lelkeszi állásokat oly szinvonalra emeljük, amelyen a lelkészek, mint egyházunk őrállói, megállhassanak és sikeresen működhessenek; nagy erőfeszitéseket kell tennünk, hogy az evangyéliomi elveket a családi és társadalmi életben istápoljuk s a reformáció áldásait mi is, mint hitbeli elődeink, a tiszta keresztyén erkölcsiség, emberszeretet, közmüvelődés és közszabadság javára gyümölcsözővé tehessük. Erős hitet és szilárd protestáns önérzetet kell támasztanunk mindenütt, hol lankadtság vagy közöny foglalta el a lelkeket. Mi célunk, vagy érdekünk volna tehát nekünk a harc lángjának szitásában? Éppen semmi. De elveink iránt még sem maradhatunk hűtlenek, ha szorongattatni, ha háborgattatni fognánk is.

Igy szeretném, igy óhajtanám én a háboruság tüzén átvezetni egyházunkat, igy, hogy minket, a miképen jogosan nem vádolhat senkisem arról, hogy a viszályt kezdettük, ugy ne vádolhasson arról sem, hogy az egy haza gyermekei között a harcot éleszteni segitettük. Ebben a békés irányban van még nekem hitem és reménységem is, mert bár hihetetlennek látszó dolgok történtek eddig, de mégis majdnem lehetetlennek tartom azt, hogy a felülkerekedett terrorismus sokáig fogva tartsa még azon hazafias római kath. fő- és alpapságot, a kikről tudva van, hogy sem a békebontásnak barátai nem voltak, sem a meginditott harcot helyeslésükkel nem kisérik; de lehetetlennek tartom azt is, hogy a katholikus hazafiak végnélküli türelemmel hallgassák nemcsak a piacokon, de saját templomaikban is azon felforgató elveket, amelyekkel a hazaárulás és felségsértés határáig ragadtatott fanatizmus magát a katholikus egyházat kompromittálja, Magyarországot pedig beláthatlan veszélyek örvényébe sodorhatja. És ha mégis? ... Ha a gyülölködés forradalmi láza teljesen elvakitaná az elméket? Akkor a protestantizmus gyászt ölthetne ugyan, de nem magáért, mert az evangyéliom Istennek hatalma, hanem a hazáért, mely hosszu időre viselné ujra a meghasonlás és viszály átkait.

Fölkérem a nt. Egyházmegyét, hogy a mai sulyos helyzetben, a mondott irányu müködésemben engem támogatni méltóztassék; mert hogy mindazokat, amelyek egyházunkat erősiteni, az üdvös tettekre képesitení hivatvák, eszközölni törekszem, arra engem evangyéliomi álláspontunk igazságainak hite mellett mély hazaszeretetem is ösztönöz. Át vagyok hatva azon érzettől, hogy a midőn egyfelől a társadalom és haza egységének oszlopait a vallás nevében — vak Sámsonnak módjára — rázogatjuk; ugyanakkor más felől be kell bizonyitanunk a vallásról, hogy az csak támasza lehet minden igaz jogrendnek, ápolója a fejedelmek iránti hüségnek, tápláló forrása az ember- és hazaszeretetnek.

Hogy egyházi intézményeink keretében ezen magas céloknak mennél üdvösebb szolgálatokat tehessünk, kövessünk el együtt mindent a lelkészi állás erkölcsi és anyagi szinvonalának emelésére, az iskolák rendezésére, általán a gyülekezeti élet hit- és erkölcsbeli szilárditására. Egyházi önkormányzatunk benső erejét igyekezzünk kifejleszteni a legkisebb egyházközségben is. S tegyük láthatóvá a vallás áldásait vallásos tettek által annál is inkább, mert a vallástalanság szédelgései azt a hajót is csapkodják, amelyben, hiszszük, a Krisztus velünk van. Isten velünk, ki lehet ellenünk?

Az a körülmény, nemes hitfeleim, hogy vannak időszakok, amelyek szellemi és erkölcsi visszaesést jeleznek, ne ejtsen kétségbe minket a jövendő felől, mert mint a természet csapásai uj erőkifejtésre serkentik az igaz embert: ugy a lelki élet meddő és sivár korszakaiban is, gyakran ellenkező hatások által hivja fel a gondviselés a zsibbadásba merült szellemeket, hogy ujult erővel ragadják meg az isteni ügyek győzelemre vezető fegyvereit. Én, t. közgyülés, e fegyvereket kezemben tartom; egyik az evangyéliom könyve, a másik egyházi törvénykönyvünk, a mik ezekben foglaltatnak, azokkal fogok küzdeni egyházmegyei előljáróságunkkal, lelkésztársaimmal és a gyülekezetekkel együtt.

Most pedig, eddigi rövid esperesi müködésemről jelentésemet bemutatva s egyházmegyénk közönségére, tanácskozásaink folyamára isten áldását kérve, magamat a közgyülés kegyességébe és bizalmába szeretettel ajánlom.

Fejes István.

Vármegyei ügyek.

A belügyi kir. minister elrendelte, hogy »Egy kérdés a magyar nemzethez« cimü nyomtatványok hatóságilag elkoboztassanak és hogy az elkobzott példányok közvetetlenül a budapesti ker. kir. sajtóügyi vizsgálóbirósághoz küldessenek.

— —

A t. vármegye közigazgatási bizottsága legközelebbi rendes havi ülését a f. évi ápril hó 8 án (nyolcadikán) d. e. 9 órakor tartja.

—

A t. **vármegye állandó választmánya** ápril hó 9. (kilenc)-edikének d. e. 9 órájára ülésre egybehivatott. Az ülésnek egyik főtárgya lesz a t. vármegye házipénztára 1894. évi számadásának előkészitő tárgyalása.

—

A kereskedelemügyi kir. miniszter ujolagosan is értesitette a t. vármegye közönségét, hogy az államvasutak alkalmazottjai, a fizetésükre, valamint nyugdijaikra és ellátásukra kivetett állami adók után, minthogy az 1893. évi IV. t. c. 15. §ában foglalt mentesség reájuk is kiterjed és igy sem községi adóval, sem pedig törvényhatósági utadóval meg nem terhelhetők, illetve az 1890. évi. I. t.-c. 25. §-ában foglalt mentesség élvezetére jogositottaknak tekintendők.

Hírek a nagyvilágból.

A **kinai követ**, *Li-Hung-Csang* alkirály, ki a békeföltételek kieszközlése céljából ment Japánba és ott egy merénylőtől megtámadtatott, minthogy az arcába lött golyót még eddig nem sikerült onnan eltávolitani, sulyos betegen fekszik és felépülése nagyon kétséges.

A **japán-csapatok** közt kolera ütött ki. A Port-Arturban fekvő hadosztályban egy nap alatt 38 esete fordult elő a kolerának.

Bismarck herceg, a német vaskancellár, holnap, vagyis ápril hó 1-én tölti be születésének *nyolcvanadik* évfordulóját. Nemzete, hüen követve *II. Vilmos* császár példáját, hálás lelkesedéssel veszi körül a nagy államférfiut, a ki örökre beirta nevét a német történelembe és a ki megvalósitotta a németek eszményképét: Németország hatalmas egységét. És a németekkel egész Európának mindazon nemzetei, kik a béke állandóságában keresik és találják a népek üdvét, szivben-lélekben csatlakozva együtt ünnepelnek.

A **mórok** Afrika nyugati partján megtámadták a *Rio-Oro* spanyol erődöt, de nagy veszteséggel visszaverettek.

Hirek az országból.

II. **Rákóczi Ferenc** arcképe. *Wlassics* Gyula dr., közoktatásügyi miniszter, megbizta *László* Fülöp festőt, hogy *II. Rákóczi Ferenc*nek Mányoki Ádámtól származó és a szász király tulajdonát képező egykoru arcképét a történelmi képcsarnok számára lemásolja. Chotek gróf, drezdai követünk, a lemásolásra az engedelmet már kieszközölte.

Az **alföldi inségesek** javára Budapesten, a kir. operaházban, fényes sikerü *vásárt* rendeztek a főuri körök. A vásárnak egyik legkedveltebb cikke volt a *Vigasz* c. diszlap, melyet erre az álkalomra szerkesztett ügyes kézzel *Heveszi* József hirlapiró. A *Vigasz* egy példányának ára 1 ft, tiszta jövedelem az inségesek javára fordittatik.

Latkóczy Imre, belügyi államtitkár, a nyitrai választó kerületből neki nyujtott képviselői meg-

Folytatás a mellékleten.

---

láthatjuk, az április bolondjainak népszerüsitése érdekében igen jelentékeny körülmény szegődött, amiből azután annak világos tudatára is eljutunk, hogy őseink is szerették az ajándékokat elkerülni, ha — lehetett.

Elmondjam-e azt a sok dévaj tréfát, ami április elsején jóbarátok között megesik? Szinte felesleges! De most egy igen népszerű felültetésforma van divatban. Tessék elolvasni és vagy víg tréfára használni, vagy okulni.

Mihelyt az áldozat a szobába jön, a társaság bűnszerzője elébe megy és eldicsekszik vele, hogy egy hatost talált. Addig gyúrja áldozatát, míg ez kénytelen elhinni a 10 krajcár találásának históriáját. Erre aztán a bűnszerző leül, egy bűntárs pedig kiveszi az áldozat világos figyelmével, látszólag észrevétlen, a kabát külső zsebébe tett hatost, mutat egy krajcárt s azt csempészi a helyére. Még beszélgetnek egy darabig, akkor a bűnszerző kimegy. Ezalatt a bentmaradt társaság beleszuggerálja az áldozatba, fogadjon, hogy nincs a hatost találó zsebében a talált pénz, hanem egy krajcár. Az áldozat fogad. Ő maga »leletezi« meg a nyugalommal bejövő és a krajcárt hatossal fölcserélő bűnszerzőt. Van nagy gaudium. És az áldozat fizet. A felültetésnek ez a módja elmés, különösen, ha a kivitelben ügyeskednek.

Őrizkedjünk, nehogy minket fogjon meg.

A magyar irodalomban *Április bolondja* cim alatt Szigligetinek vigjátéka van; Gárdonyi Géza meg tavaly egy csomó bájos poemát e jellemző címmel adott ki: *Április*.

Az irodalomban alig van szeretetreméltóbb könyv, mint ez, olvassák csak el.

1896/32

bizólevelet el nem fogadván, a kerületben uj választás lesz, mely alkalommal ismét a szabadelvüés az ugynevezett néppárt fognak egymással mérkőzni.

Különfélék.

(A királyi adományai.) Őfelsége, kabinetirodája útján, Pocsátko József világi és Pecsár Mihály upori gk. tanitóknak 15—15 ftnyi, — Egyed István m.-izsépi ev. ref., Stépán József ladmóczi ev. ref., Hriczó János hosztoviczai és Neviczki István mezőlaborczi gk. tanitóknak 10—10 ftnyi, — Gula György csabalóczi lakosnak 20 ftnyi, — Revacskó Józsefné homonnai lakos tanitó özvegyének pedig 10 ftnyi kegyes adományt küldött.

(Személyi hir.) *Mártonffy* Márton, a vall. és közokt.-ügyi ministériom részéről az iparos és kereskedő tanulók iskoláinak országos felügyeletével megbizott kir. tanácsos, tanfelügyelő, folyó hó 26-án városunkba érkezett, hogy az itteni iparos tanulóiskolát meglátogassa. Az országos főfelügyelő *Nemes* Lajos kir, tanácsos s tanfelügyelő, *Lengyel* Pál rk. plebános, *Jelenek* Ádám ip. iskolai bizottsági elnök és *Vágó* Gyula ip. isk. igazgató kiséretében ez alkalommal az iskolának II. és III. osztályaiban tett látogatást. Megtekintette az osztályok tanulmányi haladásáról tanuskodó naplókat, ugyszintén az iskolalátogatásról számot adó igazgatói naplót és ugy az iskola helyes és módszeres vezetéséért az igazgatónak, mint az egyes osztályokban tapasztalt szép eredményért az osztályok tanitóinak legnagyobb megelégedését s elismerését nyilvánitotta az országos felügyelő; egyszersmind megigérte, hogy körutja alkalmával városunkat ismét meg fogja látogatni, mikor is majd a többi osztályokat, különösebben pedig a rajztanfolyamot fogja megvizsgálni. *Mártonffy* Márton kir. tanácsos tanfelügyelő főispánunk őméltóságánál is tisztelkedett; később fölkereste lapunk szerkesztőjét, kihez régibb barátság füzi s előtte kifejezést adott az ipariskoláról szerzett örvendetes tapasztalataiból mindannak, amiket fentebb megirtunk. Tisztelt barátunk, az országos felügyelő, f. hó 27-én Ujhelyből Szatmárra folytatta körutját.

(Villámos világitás.) Ujhely város a villámos világitás behozatala tárgyában, a belügyminiszter részéről kivánt módositások figyelembevételével közelébb fogja az uj szerződést megkötni; ezután már nem csupán a *Kremeneczky* és *Társa* bécsi céggel, hanem egy itt helyben alakulóban lévő *részvénytársasággal* 100,000 forint alaptőkével indul a vállalatnak a társaság, mely összeg immáron szinte túljegyezve van. Mint főrészvényes, első helyen *az újhelyi takarékpénztár* áll 30,000 ft részvénynyel. A *Kremeneczky*-cég, amely a villámos világitást létesiti, 20,000 ftot jegyzett. Nagy összegeket jegyeztek ezen felül a többi pénzintézetek, mig a 100,000 ft kikerekitéséhez még hiányzó pár ezer ftnyi összeget magánosok jegyezték. Ezek szerint, ha minden úgy marad, a mint tervezik, az őszön városunkban is villámos lámpák fénye fogja bevilágitani az útcákat.

(Járványkórház épitése.) A város képviselőtestülete közelébb tartott ülésén elhatározta, hogy a járványkórházat, a mostani pecérlak helyén, a róm. kat. temető háta mögött fogja még pedig ez év folyamán felépittetni.

(József- és Manó-est.) Mert hogy a honvéd *Józsefek*, nevezetesen: *Pálmai* József főhadnagy és *Fülöp* József hadnagy, a kalendárjom szerint való Józsefestét, mint hivott vendégek másutt töltötték és mert hogy Manó napja is a közelbe esett, *Lengyel* Manó százados feljebbvalójukkal társulva, hárman együtt tartották névünnepüket e hó 24-én. Az ünnep a tiszti étkező helyiségében rendezett gazdag vacsora volt, melyen a tisztikaron kivül a *cibil* urak közül mintegy negyvenen vettek részt. Hogy a barátkozás, szíveslátás és dikciózás, jó kedvvel párosulva, ez estén a legmagasabb fokig emelkedett és hogy ennek az igazi murinak csak a reggel vetett véget: mondanunk szinte felesleges, mert nyilvánvaló az a szoros összekötő kapocs, mely a polgári elemeket a honvédséggel a legviszonosabb barátsággal összefüzi.

(Esküvő.) Ifj. legenyei *Pintér* Ferenc, m. kir, államrendőrségi felügyelő és tartalékos huszárhadnagy, tegnap vezette oltárhoz Nyiregyházán kerekréti *Kerekréty* Margit kisksszonyt, Kerekréty Miklós nyiregyházi birtokos és neje lipóczy Keczer Anna urnő leányát. A fényes esküvőn az ifju pár nagykiterjedésü rokonsága nagy számmal volt képviselve. Az esküvőt követő lakoma után a fiatal pár lakóhelyére, Budapestre utazott.

(Közgyülés.) Az ujhelyi polgári olvasókör rendes évi közgyülését ma délután 5 órakor, saját helyiségében, fogja megtartani.

(Halálozások.) *Fridrich* Antal, vállalkozó épitőmester Újhelyben, f. hó 24-én meghalt. Még csak 51 évet élt és hosszas szenvedés előzte meg korán bekövetkezett elhunytát. Általában mint jellemes, becsületes embert ismerték s ezért halála őszinte részvétet keltett. Temetésén, mely ma egy hete délután nagy részvét mellett ment végbe, az ipartestület és a m államvasutak osztálymérnökségei testületileg vettek részt. Nyugodjék békével. — *Némethy* József vasúti gyártelepi hivatalnokot és és nejét nagy bánatba ejtette egyetlen kis fiuknak, a 9 éves *Gézának* váratlanul bekövetkezett halála. Agyvelőgyuladást kapott s ebből a bajából sem az orvosi tudomány, sem a leggondosabb szülői ápolás többé meg nem menthette. F. hó 24-én meghalt és ma egy hete a gyártelep összes alkalmazottjainak, zenekarának és dalosegyesületének részvéte és közreműködésével eltemették. A béke angyala lebegjen sírhantja fölött. — *Sárospatak város elüljáróság*a megszomoropott szivvel jelenti *Fodor István* városi jegyzőnek folyó év március hó 27-én életének 44-ik évében, rövid szenvedés után történt gyászos elhunytát. A megboldogultnak hült tetemeit folyó hó 29-én délután 3½ órakor temették el nagy részvét közt az ev. ref. temetőben. Béke poraira!

(Itt a tavasz.) A virágfakasztó kikelet fuvallata közeledik. Duzzad és feslik a rügy. Ez az időszak, melyről oly találóan mondja Madách: »az egész természet, mint egy nagy szív, szerelmétől dobog.« Költészettel teli a tavasz, de nem veszélytelen. Soha olyan könnyen meg nem hülünk, mint ilyenkor. Igaz, hogy a meghülés folytán fellépő köhögés, rekedség és hurut ma már könnyebben gyógyitható, mint régente. Különös sikerrel használható ezen bajok ellen a *Réthy* csabai gyógyszerész készitette *pemete-cukorka*. Gyermekeknek is adható. Kapható minden nagyobb gyógyszertárban.

(Eljegyzés.) *Rácz* Ernő dr., kassai kir. táblai tanácsjegyző, e napokban jegyezte el *Gallik* Margit kisasszonyt, *Gallik* Géza kassai gyógyszerész tisztelt barátunknak bájos és kedves leányát. — Gratulálunk!

(Képesitett jegyzők.) A községjegyzői szigorló bizottság előtt tegnap négy jegyzőjelölt, névszerint: *Groszmaun* Albert, *Ladomérszky* Aladár, *Ölbey* Béla segédjegyzők és *Salacz* Lajos számvevőségi alkalmazott tettek sikerrel képesitő vizsgálatot; *Feziersky* Sándor s. jegyző és *Tóth* Kálmán adóhiv. számtiszt, okl. jegyzők pedig a vármegyei szabályrendeletekből állották ki kellő sikerrel a vizsgálatot.

(Áradás—olvadás.) *N.-Géresből* irják nekünk: Az olvadás következtében a *Karcsa*-ere annyira feláradt, hogy a Nagy-Géres és Kis-Rozvágy közt levő Karcsa-hídnál a közlekedő utat elárasztotta úgy, hogy már ötödik napja a közlekedés ott szünetel. K.-Rozvágyról N. Géresig a posta nagy kerüléssel Örös fele közlekedik; úgyszintén Nagy-Géres községtől a pályaudvarig a gyalog-küldönc térdig érő vizben, vagy esetleg lóháton kénytelen a postát szállitani. A n.-géresi állomástól Szomotor fele a vasút mentén egy tenger látszik. Körül-belől 4—5 ezer hold terület van víz alatt, mely Nagy-Géres, Örös és Kis-Géres községekhez tartozik. E tengernyi víznek a lefolyása, sajnos, csakis a tiszai zsilip felnyitása után várható. *r. l.* — *Megyasszóról* irják: Határunkban még mindig láthatók hohalmok, melyek a szeles és borongós idő miatt nehezen olvadnak. Egyes helyekről azonban a hó leolvadt úgyszólván észrevétlenül. Evvel elmult a gazdaközönség félelme. A szántást kedvezőtlen időjárás miatt még nem lehetett megkezdeni. Az őszi vetés szép. Gyümölcsösökben a nyulak sok kárt okoztak. *r. l.* — *O.-Liszkáról* irják márc. 29-iki keltel: Esik az eső. A Bodrog-folyam vize különösen három nap óta nagyban árad. Az ugynevezett Bodrog-utcai házak vizben állanak. Ameddig a szem ellát, egy siktengert lát. Ha az áradat igy tart, az alsó utcákból a lakosokat ki kell költöztetni. *r. l.*

(Hirek Sárospatakról.) *A március 15-iki ünnepséghez*, melyről lapunk mult számában közöltünk tudósitást, pótlólag megemlithetjük, hogy este az ifjuság táncmulatságot rendezett, mely igen szépen, a legfesztelenebb jó kedvvel folyt le különösen vidéki közönség szép számmal volt benne jelen, s csak anyagilag volt egy kissé fogyatékos, amennyiben a kitüzött jótékony célra (márc. 15-iki alap) nem jövedelmezett semmit; de hát ennél méltóbb célt is kilehetett volna jelölni, mint például akár az országos, akár a Patakra tervezett Kossuth-Szobrot! — *Márc. 20-án*, mint Kossuth Lajos halálának első évfordulóján, az ifjuság tessületileg jelent meg a reggeli isteni tiszteleten, s Demeter Bertalan főiskolai szénior mondott emelkedett alkalmi imát. — *Márc. 23-án* este az ifj. magyar irodalmi önképző-társulat a városháza termében felolvasó-estét rendezett, melynek tiszta jövedelme a társulat egykori nagynevű tagjának, Patak neveltjének: Tompa Mihály koszorus költőnknek az iskola-kertben felállitandó mellszobrára volt kitűzve. A társulat mintegy 400 forinttal rendelkezik már e célra, melyet hasonló felolvasó-esték, műkedvelői előadások stb. jövedelméből szerzett össze. Buzgó elnökének vezetése alatt serényen törekszik a kitűzött cél elérésére, s erősen reméljük, hogy pár év mulva ott fog ragyogni és lelkesiteni a muzsák otthonában a Muzsák kedveltjének fenkölt alakja! A szombat esti felolvasás egyike volt a sikerültebbeknek, miért a kivülről felkért közreműködőket illeti a babér, mert a társulati tagok ezuttal csak féleredménynyel szerepeltek. A felolvasóest legkiemelkedőbb s legtartalmasabb pontját Mitrovics Gyula dr. főgimn. tanár »Közmüveltség és társadalom« cimű felolvasása képezte, melyben éles de találó, szellemes és mindvégig lekötő hangon birálta a magyar müvelt társadalom gyengeségeit, különösen a tudomány és müvészetek iránt való kevés érdeklődését, pedig csak egy erős, a magasabb és nemesebb eszmék iránt fogékony, lelkesülő társadalom lehet Magyarország fentartója, a nemzetiségek ádáz harcaival szemben diadalmas éltetője. Sok ily ébresztőt s még a holttest is megmozdul! Az előadó müvészetek közül az ifjusági ének- és zenekarok versenyeztek a közönség elismeréséért s a pálmáért, utóbbi számban és erőben gyarapodva jelent meg a küzdőtéren s méltó versenytársát képezte idősebb testvérének. A győztes pedig a közönség lett, melyet remek előadásukkal valósággal magas müvészi élvezetben részesitettek. Az énekkar Huber »Juhász«-át és Wusching »Daloskör« cimü darabját, a zenekar Baitz Irma: Havasi gyopár cimü darabját adta elő, de mindenkinek a közönség viharos kérésére több darabbal meg kellett toldania előadását. A müsor többi pontjai voltak: Vig szavalat Pap Ferenc joghallgatótól, Komoly szavalat Séra János h. hallgatótól. A tudós macskája, vig (?) elbeszélés Janka Károlytól. — Az estét Bertók Béla teologus, társulati alelnök nyitotta meg és Székely György tanár-elnök zárta be. — Sárospatak társadalmát érzékeny veszteség érte Fodor István, városi főjegyzőnek f. hó 27-én bekövetkezett elhunytával. Az elhunyt 44 éves volt, munkabiró, tevékeny ember, amily pontos hivatalában, époly derült kedélyü, kedvelt ember a társas életben. Temetése 29-én délután általános részvét mellett ment végbe. *r. l.*

(Eljegyzés.) *Zsihovits* Gyula, Weinberger Mór ungvári vaskereskedőnek üzletvezetője, e napokban váltott jegyet *Horváth* Mariska kisasszonynyal Nagy-Kázméron. (»Ung.«)

(Jegyző helyettesités.) A Fodor István sárospataki jegyző halálával üresen maradt jegyzői állásra *Bárthos* József főszolgabiró *Marikovszky* Béla okl. jegyzőt helyettesitette.

(Körorvos-választás.) *Guttman* József dr. f. hó 28-án velejtei körorvossá választatott egyhangulag.

(Ördögüző.) »Nagy volt a tudósnak az ő tudománya«.... A napokban halt meg Braszszó Iván, Mező-Laborcz községének hosszu időn át volt kisbirója, kézbesitője és dobosa, üres idejében pedig egy roppant nagy kiterjedésü vidék jövendőmondója tudósa. Szent Dávid 150 zsoltárából mondott jövendőt, üzött ördögöt s más effélét, már ami a tudós mesterségéhez tartozott. Nem régen még *Hocsa* községében (sztropkai járás) is üzött ördögöt. Ez a bolond história pedig ugy esett meg, hogy Hocsán egy paraszt ember álmát rendszeresen megzavarta egy ördög (?) A mikor már a helyzet kezdett tűrhetetlenné válni, kihez fordult volna máshoz, mint a m.-laborczi tudóshoz, kit a zsoltáros könyvéről közönségesen csak »Pszaltirnik«-nak hivtak. Előadván panaszát az ördögtől megszállott paraszt, a *pszaltirnik* hamarosan kész volt az ő diagnózisával. Konstatálta, hogy: ördög, még pedig nem közönséges, hanem afféle »öreg és sánta ördög«, a tettes látszólag nem is igen akart ennek a sánta Lucifernek az elüzésére vállalkozni. A paraszt most könyörgésre fogta, mig végre, mert segédre is volt szükség, husz forintra megkötötték az alkut. A »tudós« most egy fekete macskát tett a tarisznyájába és segédével együtt elindult Hocsára »ördögöt üzni.« Este volt, mikor megérkeztek. Azon kezdték, hogy a háznépet kiküldötték az udvarra. Egy-két zsoltárt elmormolván, erre a kérdésre: »Látod-e már?« a segédnek ki kellett az ablakot ütnie egy készen tartott kővel. A macska, melyet a zsoltár olvasás alatt alaposan elpüfölték a tarisznyában, hogy tarisznya-börtönéből kiszabadulván egyenesen a kiütött ablaknak tartott s elinalt: az nagyon természetes: A kintlevők is látták, amint macskaképében elnyargalt az ördög. A haragos szomszéd is (mert biz' ő zavargatta hosszu ideig a szomszédjának édes álmait) most, hogy sokan látták az ördögöt elmenekülni, megszeppent s abban hagyta csufondároskodásait, — a laborczi »tudós« dicsősége pedig ezután az eset után még nagyobb lett. Hogy ugyanez a »tudós« hogyan üzte végig Mező-Laborczon az ördögöt, annak elbeszélése hosszabb dolog lenne. *r. l.*

(Tüzhalállal mult ki.) Vérfagyasztó szerencsétlenség történt ma egy hete Gálszécsen, — ugyanis Schleiminger István dr. kir. aljárásbirónak *Slyeczky* Veron nevü szakácsnéja a mondott nap délelőttjén, urának s urnőjének távollétében, templomba ment. Onnan hazajövén, a maga és 6 éves kis lánya részére hamarjában káposztás galuskát akart főzni ebédre és mig a kis lányt egy ismerőséhez átküldötte, hogy hozzon káposztát, addig ő maga, amint a jelekből következtetni lehet, a

takarékkonyhán tüzet akart gerjeszteni. Hogy a dolog hamarább menjen, elővette a petroleomos kannát, s abból ugy látszik akkor, mikor a tűz már lánggal égett, jó nagy adagot öntött a takarékkonyhába így azután a kannában levő petroleom is meggyulladt, explódált, a szakácsné ruhája tüzet fogott. Egy árva lélek sem lévén a háznál, aki segitségére mehetett volna, a szerencsétlen teremtés kifutott az utcára, de ekkor már tetőtől talpig lángok boritották. Tudósitónk történetesen arra menvén, anélkül, hogy segiteni birt volna a szerencsétlenen, szemtanuja volt a borzalmas jelenetnek. A lánggal égő asszonyból semmit sem lehetett látni, csak a lobogó lángokat, amint minden oldalról körülnyaldosták a szerencsétlen teremtést és a feje fölött magasra csapkodtak. Ily égő állapotban be akart hatolni a házban lévő boltba, de oda, nehogy a boltot is felgyujtsa, nem bocsátották. A szivszakgató hangok, melyeket a szegény asszony égése közben hallatott, nem is emberi hanghoz, hanem valamely vadállat őrületes orditásához hasonlitottak. Az összecsődült nép hirtelenében nem tudta, mihez kezdjen. Az egyik sárral, a másik parasztködmön rádobásával kisérlette meg az oltást, mig végre egy kupa vizzel sikerült teljesen eloltani. Akkorára azonban a szánandó teremtésnek már minden ruhája, még a cipője is megégett, csak is egy szoknyagallért és a füzőnek csont- és pléhdarabjait sikerült róla lerántani. Borzasztó volt rá nézni, mikor igy teljesen összeégett állapotban összerogyott. Az egész teste olyan volt, mint az üszök, bőre megrepedezve, haja, szempillái s szemöldöke leégve, szóval a talpon kivül nem volt rajta ép hely. *Obláth* Mór dr. tb. főorvos és *Kende* Miksa dr. járásorvosok rögtön s még ott a helyszinén ápolás alá vették az istenadtát, de meg nem menthették, mert már másnap virradóra isszonyu kinok között meghalt. Másnap általános részvéttel temették el. Minden támasz nélkül árván maradt kis leányát, addig is, mig sorsáról Nyársardó község, (mert a tüzhalállal kimult nő onnan való volt) gondoskodnék, *Spillenberg* József városi főbiró adta gondviselésbe. *r. l.*

(**Kellner József Fia**) helybeli jóhirnevű cég ez uton is köztudomásra kivánja hozni, hogy legfinomabb férfiruha szövetekből álló szállitmánya Angolországból megérkezett.

(Uj patika.) Czigányi Béla tokaji gyógyszertárbérlő engedélyt kapott O-Liszkán egy szem. üzleti jogu gyógyszertár felállitására.

(**Névváltoztatás.**) *Polláh* Ágoston, felső-körtvélyesi lakos, vezetéknevét belügyministeri engedelemmel »Lengyel«-re változtatta.

(**Lapunk mai számához**) a »Hungária« műtrágya, kénsav és vegyi ipar részv.-társaság gyártmányainak árjegyzéke van csatolva, melyre olvasó közönségünk és különösen a gazdaközönség figyelmét tisztelettel felhívjuk.

(Időjóslat március 31-ére.) *vállozó felhőzet, enyhe, északon csapadék.*

Irodalom.

Nyilvános nyugtató.

A „Zemplén“ ünnepi számaiért e hét folyamán hozzánk befolyt: Mezei Ernőtől Bpest 5 ft, Kossuth Elektől Szinna 2 ft, Wisnyey Gyulától Bpest 1 ft, Gulácsy Ignáctól Ungvár 50 kr. *Összesen*: 8 ft 50 kr.

Csoportképekért: Vécsey J. Bekénytől K.-Szeben 55 kr, Haraszthy Miklóstól Homonna 55 kr. Összesen: 1 ft 10 kr, *XIII. Közlemény*: 9 ft 60 kr. A mult számunkban kimutatott 268 fttal együttesen: **277 ft 60 kr.**

A »Zemplén« kiadóhivatala.

Millèniomi történet. Az Athenaeum r. társaság kiadásában megjelnnő »A magyar nemzet története« cimü tiz kötetes nagy munkának tizenhatodik, tizenhetedik és tizennyolcadik füzete most került a könyvpiacra. Ezekben a füzetekben Kuzsinszky Bálint folytatja a római korszakról szóló érdekes tanulmányát a római korszak emlékeinek szebbnél-szebb ábrázolásával. Ez a három füzet oly gazdag szöveg-képekben, hogy azok felsorolását ezuttal mellőznünk kell Egyes füzet ára 30 kr. Kapható minden hazai könyvkereskedésben. Az Athenaeum kiadótársulat a milléniumi történet vevőinek kellemes meglepedést szerzett azzal, hogy a 18. füzethez „kedvezményes értékjegyet“ mellékelt, melynek tulajdonossa felhatalmaztatik, hogy a kitünő szövegével és fényes mellékleteivel közkedveltségre és óriási elterjedésre jutott »Kézi Lexikont« két kötetben diszesen kötve 16 ft helyett minden könyvárusnál 10 ftért veheti meg. A milléniomi Történet első kötete, kötve, a füzetes kiadás vevői részére az I. kötet a 21. füzetben éppen ma jelent meg. Az egész mü 200 füzetben záródik.

Egyesületi élet.

A Zemplén-vármegyei kaszinó *Molnár* István főispán elnöklete alatt f. évi március 24-én tartá évi rendes közgyülését. Elnök a szép számban egybegyült tagokat szivesen üdvözölvén, felolvasták a titkári jelentést, mely az egyesület működéséről ad számot. Lelkes éljenzés között és egyhangulag elnökké továbbá is *Molnár* István, alelnökké pedig Hlavathy József választattak meg. Választmányi tagokká lettek egyhangulag és további három évre a helybeli tagokból: Ambrózy Nándor, Balogh Károly, Dókus Gyula, Dókus Mihály, Emődy Béla, Fejes István, Horváth József, Hornyay Béla dr., Képes Gyula, Kun Frigyes, Löcherer Lőrinc dr., Meczner Gyula, Nemes Lajos, Sziráky Barna, Szokolay Emil és Vass József; a vidéki tagokból: Ferenczy Elek dr., Kossuth Lajos, Mailáth József gróf, Meczner Béla, Nemthy József, Spillenberg József, Szerviczky Ödön és Vladár Emil. A kaszinó igazgatói lettek: Kun Frigyes és Képes Gyula, ügyész: Rosenthal Sándor dr. Kaszinói gazda és könyvtáros Vass Jósef, titkár ujból Staut József. — Az 1895. évre szóló költségelőirányzat letárgyalása után, amely 3988 ft 4 kr. bevétellel és 3670 ft kiadással szemben 318 frt 4 kr. előirányzott fölösleget tüntet föl, örömmel konstatálta a közgyülés, hogy az egyesület régóta vajudó pénzügyei immár konszolidáltattak s ezért, Meczner Gynla tag inditványára, a kaszinó választmányának, alelnökének, gazdájának s a titkárnak a pénzügyi egyensuly helyreállitása s az egyesület pénzügyeinek konszolidálása körül szerzett érdemeik elismeréseül egyhangu helyeslés között jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak.

Az évi jelentés egész terjedelemben itt következik:

Tisztelt közgyülés!

A mult 1894. évről szóló jelentésünket következőkben van szerencsénk előterjeszteni:

Az egyesület tagjainak száma az év elején 158 volt; e szám az év folyamán tagfelvétellel 171-re emelkedett; minthogy azonban időközben 6 tag elhalálozott, 8 tag, Zemplénvármegyéből, illetőleg S.-A.-Ujhelyből való eltávozása folytán kilépését bejelentvén, töröltetett, 8 tag pedig különösen teljesen ismeretlen helyre való távozása s egyéb okból töröltetvén, a tagok száma jelenleg: 149, akik közül 82 egész dijas, 21 fél dijas, 42 vidéki, 4 pedig tagdijmentes. Ezenkivül kedvezményes, mint testület a 10. honvéd gyalog-féldandár tisztikara.

Őszinte részvéttel és kegyelettel kell e helyütt megemlékeznünk Bydeskuthy Sándor, Csiszár Gábor, Diószeghy János, Kossuth Pál, Prámer Alajos és Kovácsy Pál dr. urak elhalálozásáról, akik egyesületünknek sok éven át hű tagjai — Diószeghy János azonkivül választmányunknak buzgó tagja, Kovácsy Pál dr. pedig mint ügyész egyesületünknek éveken át hű munkása volt.

A számadás szerint az 1894. év pénzügyi eredménye következő:

Összes bevétel	3354 ft 81 kr.
Összes kiadás	2666 ft 77 kr.
mutatkozik tehát	688 ft 04 kr.

egyenleg, mint pénztári maradvány. Ezen maradvány a folyó év kezdetétől csak szaporodott, ugy, hogy a jelen pillanatban szerencsések vagyunk kijelenthetni, hogy a Zemplén-vármegyei kaszinó 780 ft 11 kr tőkével rendelkezik s adósságai nincsenek. E tőkéből 700 ft a s.-a.-ujhelyi takarékpénztárban van gyümölcsözőleg elhelyezve, 80 ft 11 kr pedig mint forgó tőke kezeltetik.

E kedvező pénzügyi helyzetet megteremtettük a kezelés egyszerüsitésével, a bevételeknek a tagdijak egyenletesebb és szigorubb, mindazonáltal egyesületünk tekintélyéhez méltó behajtásával s a kiadásoknak a minimumra való redukálásával. Amig ugyanis az 1893. év folyamán a kiadások 3431 frt 86 krt tesznek, az elmult évben csak 2666 ft 77 krt tettek ki, vagyis a mult évben 765 frt 09 krral kevesebbet. A pénzügyi helyzet konszolidációjának nevével illethetnők a lefolyt évet, melynek végén konstatáltuk, hogy egyesületünknek éveken át vajudó pénzügyei rendeztettek és most már biztató reménynyel tekinthetünk a jövő elé.

E kedvező helyzet azonban korántsem engedi megvalósithatni azon, ugy hisszük, egyesületünk minden tagja részéről fölmerült óhajt, hogy a tagdijakat leszállithassuk.

A S.-A.-Ujhely nagyközséggel kötött házbérszerződésünk, ugyanis, folyó évi április 24-én lejár. Minthogy a község intéző elemeiben, már előzőleg, azon eszme támadt, hogy az általunk bérelt helyiségek az u. n. „városháza“ céljaira használtassanak fel; minthogy továbbá e helyiségek a modern kor igényeinek már nem felelnek meg, nem lévén célunk egyesületünket egy esetleges kitétel veszélyeibe sodorni, szerződést kötöttünk Rosenberg Sámuel itteni lakossal egy uj kaszinó épitése iránt egyezer ft évi bérért és hat évre terjedő kötelezettséggel. Az uj kaszinó épitésének folyamatba tett munkáját kiküldött bizottságunkkal ellenőriztettük s az épitési munkálatok befejeztetvén, a helyiségek festése már e napokban meg fog kezdetni, s immár azon helyzetben vagyunk, hogy folyó évi április közepe táján az uj helyiségekbe átköltözködhetünk.

Ez uj szerződés évi 300 ft bértöbbletet ró egyesületünkre; ha figyelembe veszszük, hogy az uj kaszinó legszükségesebb butorzatának kiegészitésére folyó évi költségvetésünkbe 300 ftot vettünk föl; ha továbbá tekintetbe veszszük, hogy bevételeink egyik forrása, a kártya, a mult év folyamán 1085 ft 75 krt, vagyis az 1893. évhez képest 66 ft 32 krral kevesebbet, a billiard pedig 330 ft 61 krt, vagyis az 1893. évhez képest 53 ft 69 krral kevesebbet jövedelmezett; ha figyelembe veszszük, hogy tagjaink száma elhalálozás és elköltözés folytán csökkent és hogy a billiárd bevétel fokozatos csökkenéséből folyólag okozatként most már uj billiard asztalok beszerzésére is kell gondolnunk: ugy hiszszük fölösleges továbbá is annak bizonyitása, hogy a tagdijak ez idő szerinti leszállitása egyesületünk existenciáját nagy mértékben veszélyeztetné, mihez képest az ügyek további vezetéséért ki sem vállalhatna lelkiismerettel felelősséget.

Azért midőn tisztelettel bemutatjuk folyó évre szóló költségelőirányzatunkat, mely:

3988 ft 04 kr	bevétellel
3670 ft — kr	kiadással
318 ft 04 kr	előirányzott fölösleget tüntet föl: kérjük annak változatlanul leendő elfogadását.

Költségvetésünket csalfa számok kerülésével, ugy mint az elmult évben, most is reális alapon állitottuk össze. A mult évre szóló előirányzatunkbau ugyanis 422 ft 08 kr fölösleget tüntettünk föl s eredményként 688 ft 08 krt produkálhattunk, ami minden esetre költségelőirányzataink reálitása mellett szól.

A tagdijak behajtása körül egyenletes eljárást honositottunk meg; a befizetések ugyanis teljesen megnyugtathatólag egyenletesen történnek. Tagdijakban az összes hátrálék 488 forintot teszen, melynek azonban nagyobb része csak az elmult két fél évre vonatkozik, s az szokás szerint még e fél évben be fog folyni. Reményünk van különben, hogy a multhoz képest aránytalanul csekélynek mondható összes hátrálékok a folyó év folyamán nagy részben befolyni fognak. Elvnek tartottuk és tartjuk azonban, hogy a behajtás körul perhez csak végső esetben forduljunk.

Midőn végül kérjük a tisztelt Közgyülést, hogy az általunk már megvizsgált számadás felülbirálatára alapszabályaink értelmében bizottságot küldeni s annak alapján nekünk a felmentvényt megadni méltóztassék, egyszersmind miután megbizatásunk lejárt a bennünk helyezett bizalmat megköszönjük és megbizatásunkat a tisztelt Közgyülés elé ezennel leteszszük.

Hazafiui üdvözlettel vagyunk:

S. A.-Ujhely, 1895. március hó 23-án.

A választmány nevében:

Staut József, e. titkár. — **Hlavathy József,** e. alelnök.

— —

A sátoraljа-ujhelyi általános ipartestület ma egy hete délután tartotta közgyülését a tornacsarnokban.

A közgyülésnek egyik fontos és érdekes részlete volt a testület elnökségének a mult 1894. évről szóló jelentése. Ebből a jelentésből örömmel győződtünk meg, hogy az ipartestület immár, hivatását fölfogva, arravaló elemektől kormányozva és vezetve, helyesen fogja fel és végzi teendőit s a célt: az iparosok érdekeinek védelmezését és előbbrevitelét, — soha nem téveszti szem elől.

S a jelentésből, mely gondos részletezettséggel tárja fel a testület müködését és történetét, hogy a fent emlitetteket megerősitsük, röviden adjuk: hogy a szerződtetési díjat 2 ft 30 krról 2 ftra, a szabaditási dijat 5 ftról 3 ftra leszállitották; az inas-iskola rendezéséhez hivatásának megfelelően, teljes erélylyel hozzáláttak, bár e miatt a város képviselőtestületével és az ipariskolai bizottsággal komoly konfliktusba keveredtek; a belső ügykezelést rendezték, a mühelyeket ellenőrizték; a munkás viszonyokon segitendők, közvetitő irodát és szállót rendeznek be, mely célra rendezett bál 250 ftot jövedelmezett.

A mult évi aug. 12-én »tanonc-munka kiállitás«-t rendeztek, melyen 127 tárgy volt kiállitva és jutalomdij cimén 300 koronát és 100 diszoklevelet osztottak ki. A testületből résztvettek 68-an a budapesti villamos erőre berendezett munkagépkiállitáson; az iroda tevékenységére világot vet az, hogy a beérkezett 716 ügydarabot elintézték; a mult év folyamán 214 tanulót szerződtettek, felszabaditottak 106-ot; 2014 munkaviszonyt belajstromoztak; 189 munkakönyvet kiállitottak; a tagok száma 67-tel szaporodván, 538-ra emelkedett; a tagsági dijhátralék csak 13 ft 80 kr. A pénztár bevétele 1998 ft 04 kr., kiadása 1242 ft 41 kr. Tiszta jövedelem 755 ft 63 kr. A testület vagyona 2244 ft 85 kr.

Szóval mindenben haladás és javulás konstatálható és hogy a tiszti kar müködésének eredményével az iparosok mennyire megelégedettek, bizonysága volt a lelkes és egyhangu választás, melylyel a volt tisztikart ujból megválasztották éspedig elnökké Bánóczy Kálmánt, alelnökké Matterny Józsefet és Malárcsik Pált. — Elüljárósági tagok lettek: Ármágyi János, Berczik Nándor, Jenik Béla, Kótics László, Koleszár András, Kresinszky Ferenc. Malártsik Pál, Matterny József, Morgenstern Emánuel, Mráz Antal, Moskovszky István, Moré Dániel, Orosz Mihály, Rooz Adolf, Schvartz Sámuel, Tóth András, Vincze János, Vojtkó István. Zinner Bernát és Zombory János. — Számvevők: Hercz Ármin, Dubay István és Wessely Mór. — Pénztáros: Heritz Sándor. — Titkár: Gáthy Géza. — Irodatiszt: Kovalcsik János.

— —

1896/32

„HUNGÁRIA"

VÉDJEGY

MŰTRÁGYA, KÉNSAV- ÉS VEGYI IPAR RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG

RÉSZVÉNY TŐKE
3.000.000
FORINT

BUDAPESTI GYÁRAK

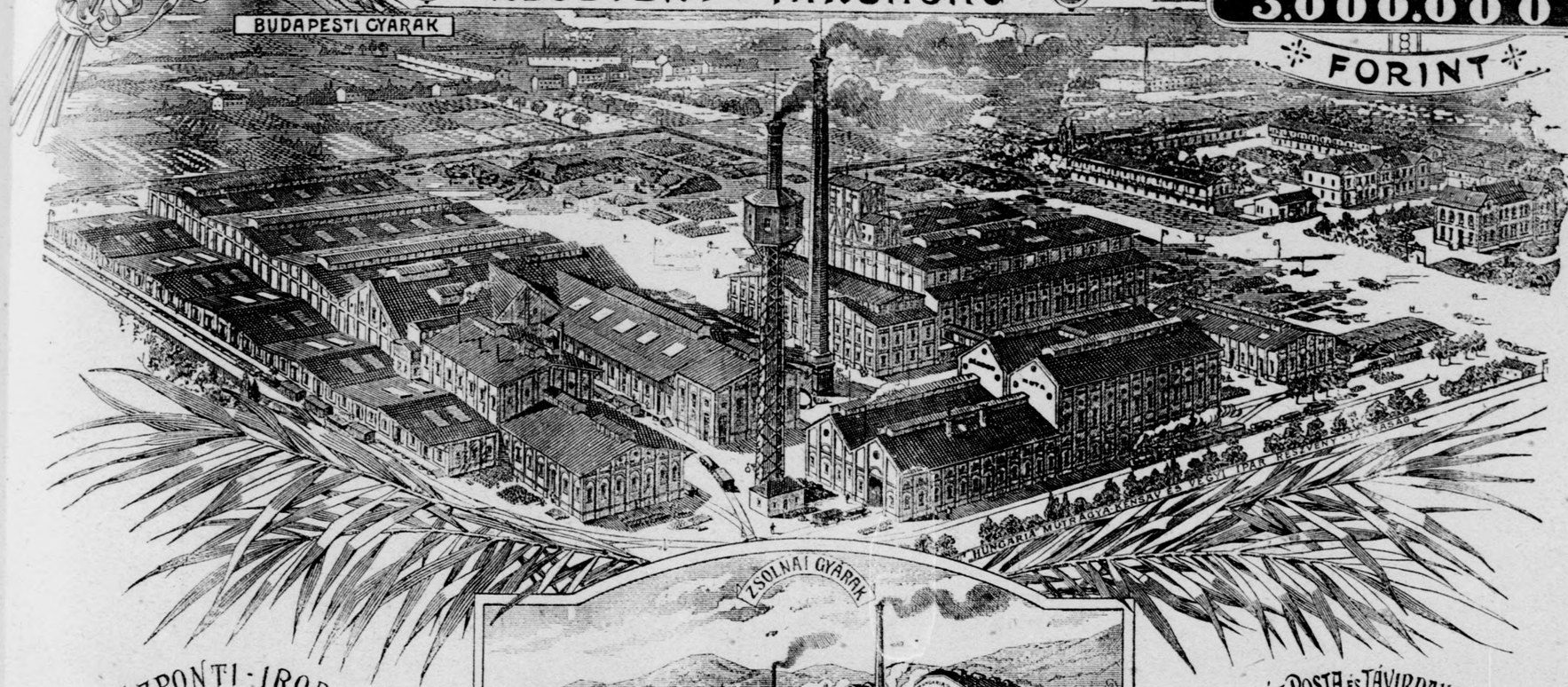

ZSOLNAI GYÁRAK

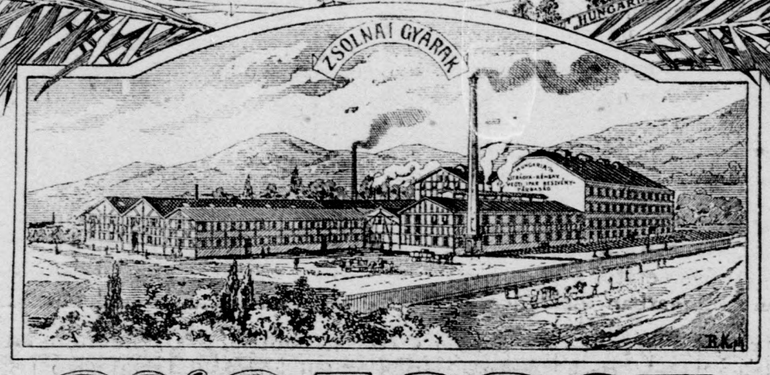

KÖZPONTI-IRODA

KÜLSŐ SOROKSÁRI UT

RÉGI LÓVERSENYTÉR.

TELEPHON 56-65

SAJÁT POSTA ÉS TÁVIRDAHIVATAL

BUDAPEST KÉNSAVGYÁR

SÜRGÖNY CZIM

„KÉNSAV BUDAPEST

BUDAPEST

Ő Felsége
a magyar király és osztrák császár
legmagasabb udvari és családi birtokainak,

Albrecht főherczeg ő csász. és kir. fensége
jószágigazgatóságainak,

főméltóságu Lajos bajor herczegnő
jószágigazgatóságainak,

a nm. földmivelésügyi m. k. Ministerium,

a magy. kir. növénytermelési kisérleti állomások,

a legtöbb gazd. egyesület
és
a legtöbb nagybirtokos
szállitói.

ÉVI FOGYASZTÁS, TERMELÉS ÉS ELÁRUSITÁS

300,000 mm. szuperfoszfát
400,000 mm. kénsav
95,000 mm. Thomassalak
45,000 mm. chilisalétrom
25,000 mm. kénsavas ammoniák
250,000 mm. nyersanyag és csontliszt
300,000 kgr. folyékony szénsav
20,000 mm. kálisó
20,000 mm. antimicrobin
3,000 mm. vasgálicz
10,000 mm. rézgálicz

Általunk ingyen és bérmentve kapható

Tiz év

folyamán végrehajtott nagybani kisérletek

Műtrágyákkal

ötven kisérleti eredménynyel

irta

ROVARA FRIGYES

Ezen, a nevezett kitünő mintagazda és szakiró által irt müvecske, a szerző 10 év folyamán a műtrágyázás terén szerzett tapasztalatait tartalmazza és azt mint hasznos tanácsadót melegen ajánljuk a t. gazdaközönség figyelmébe.

Ingyenmellékletként

még egy drb szines trágyázási táblázat van csatolva, mely a legfontosabb növények tápanyag-sztükségletét tünteti fel.

ÁRJEGYZÉK.

„Hungária“ műtrágya, kénsav és vegyi ipar részvény-társaság.

Szuperfoszfátok, egyéb műtrágyák és különlegességek:

Jegy	Fajta	Szavatolt belérték százalékban: Vilsav (foszforsav) összesen	Vilsav (foszforsav) vízben oldható	Légeny ammoniak v. salétr.	Légeny szerves	Kénsavas vagy chlorcali	Kénsavas mész	Ár 100 kilogram-monként frt	Ár 100 kilogram-monként kr.
HS	Hungaria szuperfoszfát	~~46-48~~	~~44-46~~	—	—	—	—	20	—
DAK	Kettős csontliszt szuperfoszfát	22-24	20-22	—	—	—	—	8	25
AK I	Csontliszt szuperfoszfát	18½-20	18-20	—	¼-¾	—	—	7	50
AK II	ugyanaz	18-19	17-20	—	¼-¾	—	—	7	10
AK III	ugyanaz	17-18	16-18	—	¼-¾	—	—	6	70
AK IV	ugyanaz	15-17	14-16	—	¼	—	—	6	10
AK V	ugyanaz	13-15	12-14	—	¼	—	—	5	40
AK VI	ugyanaz	11-13	10-12	—	—	—	—	4	60
PS I	Prima szuperfoszfát	18-20	16-18	—	—	—	—	6	75
PS II	ugyanaz	16-18	14-16	—	—	—	—	5	95
PS III	ugyanaz	14-16	12-14	—	—	—	—	5	60
GK I	Párolt csontliszt (valódi India crushed Bonmeal)	20-22	—	—	3½-4	—	—	7	50
GK II	ugyanaz	28-30	—	—	1-1½	—	—	6	65
KS	Csontliszt spodium szuperfoszfát	18-19	17-18	—	¼	—	—	7	20
SS I	Spodium szuperfoszfát	18-19	16-18	—	—	—	—	6	75
SS II	ugyanaz	16-18	14-16	—	—	—	—	6	—
AS I	Ammoniak szuperfoszfát	12-13	10-12	3-5	—	—	—	7	50
AS II	ugyanaz	11-13	10-12	4-6	—	—	—	8	50
AS III	ugyanaz	9-11	0-12	6-8	—	—	—	9	75
CS I	Salétrom szuperfoszfát	13-14	10-12	6-8	—	—	—	10	25
CS II	ugyanaz	13-14	12-13	3½-4	—	—	—	8	05
KSS	Káli szuperfoszfát	12-13	10-12	—	—	20	—	6	50
AKS	Ammoniak Káli szuperfoszfát	12-13	10-12	3-4	—	15-18	—	8	50
KD	Káli trágya	2-3	—	—	¼-½	25-33	—	4	80
KT I	Káli Thomas foszfátliszt	13-14	—	—	—	16-18	—	5	50
KT II	ugyanaz	11-13	—	—	—	20-22	—	6	—
KT III	ugyanaz	9-11	—	—	—	24-26	—	6	25
RD	Répa-műtrágya	11-12	10-11	2-3	—	11-12	—	8	—
GD	Árpa-trágya	9-11	8-9	2-3	—	8-10	—	6	50
RSD	Repcze-trágya	8-10	6-8	2-3	1-2	8-10	—	8	—
TD	Dohány-trágya	10-12	9-10	3-5	—	20-22	—	10	50
ED	Burgonya-trágya	9-11	8-9	2-3	—	10-12	—	7	—
FD	Kender-trágya	11-13	10-12	1-2	2-3	18-20	—	9	50

Jegy	Fajta	Szavatolt belérték százalékban: Vilsav (foszforsav) összesen	Vilsav (foszforsav) vízben oldható	Légeny ammoniak v. salétr.	Légeny szerves	Kénsavas vagy chlorcali	Kénsavas mész	Ár 100 kilogram-monként frt	Ár 100 kilogram-monként kr.
HD	Komló-trágya	8-10	6-8	~~4-6~~	—	25-30	20-22	10	25
WD I	Szőlő-trágya compositio (humust képző)	10-12	8-10	1-2	2-3	25-30	30-40	12	50
WD II	ugyanaz	8-10	6-8	—	2-3	20-25	20-25	9	50
WS I	Rét-trágya	14-15	12-13	½-1	—	25-30	—	8	—
WS II	ugyanaz	7-8	5-6	1	—	5-6	—	5	—
SG I	Szuperfoszfát-gyps	5-6	4-5	—	1-2	—	60-70	4	50
SG II	ugyanaz	3-4	2-3	—	½-1½	—	70-80	3	75
DG	Trágya-gyps	—	—	—	—	—	98-100	1	—
HM	Szaru-liszt	6-10	—	—	13-14	—	—	11	—
SK	Kénsavas káli	—	—	—	—	94-96	—	14	—
C	Chili-salétrom*)	—	—	15½-16	—	—	—	13	—
A	Kénsav. ammonium*)	—	—	22-25 Amon.	—	—	—	18	—
CK	Kaliumhalvag denaturált	—	—	—	—	88 Chlork.	—	12	50
P	Arzenmentes Takarmány-csontliszt, gulya és csikók számára, legjobb minőségű	—	33-35	—	—	—	—	18	—
Th I	Thomas salakliszt*) eredeti Hoyermann-féle 70-80 % porfinomság	18-20	—	—	—	—	—	3	75

*) *Árkötelezettség nélkül.*

Folyékony szénsav vegytiszta acélpalaczkokban 10 kgként

Kénsav 60° Bé
u. a. 66° Bé angol
u. a. 67° Bé »

palaczk nélkül . . . . . 10 » — 6 —
csomagolással együtt . . . . . 10 » — 5 —
. . . . . 100 » — 7 50
. . . . . 100 » — 8 50

Körülbelül 100 kilogrammot tartalmazó üvegballonokban. 6 kőkorsót tartalmazó rekeszekben 1 frttal drágább.

Sósav 100 kilogrammonként csomagolás nélkül . . . . . 6 —
Salétromsav 36 Bé 100 kilogrammonként csomagolás nélkül 15 50
Antimicrobin, legjobb fertőtlenitő szer . . . . . 100 kgrmonként 20 —
Vasgálicz Ia . . . . . csomagolással 6 50
Rézgálicz Ia . . . . . együtt 28 —

Esetleges keverékek kivánság szerint. — Fenti árak budapesti vagy zsolnai gyárunkban átvéve értendők. — 5000 kilogramm és ezen felüli mennyiségek vételénél ármérséklés. — Talajelemzéseket díjmentesen eszközlünk és felvilágositásokkal szívesen szolgálunk. A fenti trágyanemek tartalmáért szavatolunk és alávetjük magunkat a budapesti magy. kir. állami vegykisérleti állomás ellenőrzésének, illetőleg vegyelemzésének.

Legujabb elismerő iratok műtrágyáról

1894. október 28-án.

Birva f. hó 20-án kelt b. levelüket, van szerencsénk értesiteni, hogy az Önöktől hozatott takarmány-csontlisztet gazdaságunkban állandóan használjuk és az elért eredményekkel igen meg vagyunk elégedve.

Mi a takarmány-csontlisztet (präcipitált foszforsavasmeszet) ½—2 éves borjainkkal etettük, melyek nyáron át savanyu réteken legelnek és télen át savanyu szénával lesznek takarmányozva. Itt tehát a takarmány-csontliszt jó hatása kellőkép észlelhető.

Azelőtt borjainknál volt a csonttörékenység, ezen jelenség azonban a takarmány-csontliszt etetése óta teljesen megszünt és az állatok kinézése jó táplálkozásra vall és a mellett gyorsabb és erőteljesebb a fejlődésük, mint azelőtt.

Tisztelettel Főherczegi jószágigazgatóság
ROHRER s. k.

1893. szeptember hó 10-én.

A mult évi műtrágya kisérletek sikerei grófnőm Ő Méltóságát azon elhatározásra jutatták, hogy azok jövőbeni alkalmazását talajunk termékenységének fokozására elrendelte, stb.

Gr. D'Harcourtné kalácsai felügyelősége
Faragó István s. k.,
felügyelő.

Tisztelt Vezérigazgató Ur!

Ezennel szivesen tanusitom, hogy a „Hungaria“ műtrágyagyár-részvénytársaság által szállitott műtrágyával igen meg voltam elégedve. Az ezen trágyával tett összehasonlító kisérletekből kitünt, hogy a műtrágyázott földek termési eredménye ***mindig tetemesen magasabb volt.***

Különösen kedvező eredményeket értem el egyik agyagos talaju gazdaságomban Thomas-salakkal, ezenkivül minden évben rendesen használt répatrágyával, továbbá szuperfoszfátokkal és chilisalétrommal, a mely utóbbi mint fejtrágya a legszembetünőbb eredménynyel alkalmaztatott.

Ennek folytán a jövőben is mindig nagyobb minőségben fogok műtrágyát alkalmazni és megrendeléseimet Önnél kellő időben meg fogom tenni.

Fogadja kiváló tiszteletemet
***Széll Kálmán** s. k.*

1892. julius hó 20 án.

Szives megkérésükre értesitem, hogy a szállitott 8 waggon **műtrágyával nagyon meg vagyok elégedve** és szivesen igazolom, hogy **a műtrágya hatása kitünő volt.** A műtrágyázott földek már messziről feltüntek és e termés a nem trágyázott területtel szemben **aránytalanul nagyobb volt.** Az elért eredmény várakozásomat jóval felülmulta.

Teljes tisztelettel
Gr. Draskovich József s. k.

1894. október hó 29-én.

Folyó hó 20-án kelt megkeresésükre válaszolva, értesitem a t. igazgatóságot, hogy a gazdaságunk részére küldött 3 kocsirakomány ammoniak szuperfoszfáttal nagyon meg vagyunk elégedve.

Vadnyirkos földeinket pompásan meglazitotta az ammoniak-szuperfoszfát és magyar holdankint mintegy három mm. buzával több termett, mint a műtrágyázatlan földeken. Azonkivül még tetemesen több szalmánk lett.

Május 25-ike körül a műtrágyázott buza a nem műtrágyázottal szemben ugy nézett ki, mintha az utóbbi lekaszáltatott volna.

E váratlan eredmény folytán községünk minden egyes gazdálkodója a műtrágya és különösen az ammoniak-szuperfoszfát alkalmazására határozta el magát.

Kiváló tisztelettel Mélt. Miklós Ödön gazdasága
Belancsik József s. k., gazdatiszt.

1892. deczember 5-én.

Ezennel igazolom, hogy önöktől az uradalom részére vett nyolcz waggonrakományt képező műtrágya hatásával teljesen meg vagyok elégedve.

A gróf Hadik-Barkóczy hitbizomány gazdasági felügyelősége
Krehuss s. k., felügyelő.

1896/32

Legujabb elismerő iratok műtrágyáról

Válaszolva **m.** *hó 30-án kelt b. levelükre, van szerencsém értesiteni, hogy az Önöktől hozatott műtrágyával a következő eredményeket értem el:*

Egy 40 katasztrális **hold nagyságú** *táblán, a mely istállótrágyával talán sohasem lett megtrágyázva,* **holdanként** *200 kg. szuperfoszfáttal* **összesen** *450 méterm., azaz* **holdanként** *13 és fél mm. buzát kaptam.*

Egy 60 kat. hold nagyságu parczellából 45 holdat műtrágyáztam, holdanként 150 kg. szuperfoszfáttal és itt is holdanként 12 és fél mm. buzát, és 4 kereszt szalmával többet **arattam.**

1894 november hó 2-án.

Tisztelettel

Weiner J., s. k.

Minthogy Just Ida úrnő szőlőjében az Önök által **szállitott szőlőtrágya kiváló hatásáról meggyőződni alkalmam volt, azt a jövőben én is alkalmazni óhajtom.**

Kérem ennélfogva, sziveskedjenek részemre minél előbb két métermázsa szőlőtrágyakompozicziót utánvét mellett az uj-gradiskai vasuti állomásra szállitani, hogy azt szüret után azonnal elhinthessem.

Tisztelettel

Mazek Antal s. k.

gymáziumi igazgató.

Becses felszólitásukra készséggel tudatom, miszerint a „HungáriÁtól" már több évben hozatott **Csontliszt-Szuperfoszfát** (16—18% vizben oldható vilsavval) őszi buza alá **eddig igen** jól bevált, a mennyiben az ezen műtrágya által elért termés többletben, nemcsak a **műtrágya** költsége térült meg, de azon felül némi nyereség is maradt.

Hosszabb kimutatás helyett az 1893-ik év őszén, különféle talajokban, de leginkább tevékeny homoktalajban, különféle elővetemények után eszközölt nyolcz nagyobb összehasonlító műtrágyázási kisérletünk 1894-ik évi termés átlagát közlöm az alábbiakban. — **E szerint:**

A) **gazdaságban:**

m. holdankint (5 táblában) 125 kg. szuperfoszfáttal ellátott 170 m. hold őszi buza-termés átlaga	**1018 kg. szemben, 1669 kg. szalm.**
66 műtrágya nélküli hold buza-termés átlaga ugyanazon táblákban	813 kg. szemben, 1348 kg. szalm.
Terméstöbblet műtrágya után m. h. után	205 kg. szemben, 285 kg. szalm.

B) **gazdaságnál:**

125 kg. szuperfoszfáttal trágyázott (3 táblában) 150 m. hold buza-termés átlaga	**895 kg. szemben, 1679 kg. szalm.**
53 műtrágya nélküli m. hold buza-termés átlaga	623 kg. szemben, 1214 kg. szalm.
Terméstöbblet műtrágya után	279 kg. szemben, 465 kg. szalm.
A két gazdaság buza-termés többletének átlaga	268 kg. szemben, 375 kg. szalm.
Ennek pénzértéke a b. 6 frttal, a sz. 50 krral számit.	**16.08 frt 1.87 frt.**
	17.95 frt
műtrágyázás költsége	7.55 frt
marad magyar holdanként	10.40 frt

és a műtrágyázott 320 m. hold után 3328 frt nyereség.

Vaál, 1895. január hó 5-én.

Kiváló tiztelettel

Vaáli és Szt.-Lászlói Uradalom felügyelősége:

***Köhler Albert** s. k.*

Kivánságukra szivesen igazoljuk, hogy **műtrágya szállitmányukkal igen meg vagyunk elégedve.**

Műtrágyájuk meglepően kedvező eredményeket tüntetett fel és szivesen fogjuk b. gyárukat mint megbizható és szolid beszerzési forrást ismerőseink körében ajánlani.

1892. julius hó 18-án.

Tisztelettel

HATVANI CZUKORGYÁR

Deutsch Béla s. k.

Folyó év tavaszán önöktől hozatott egy méterm. burgonya-trágya alkalmazásával 100 méterm. igen szép burgonyát nyertem. Ez oly kiváló eredmény, mely a mi vidékünkön még nem fordult elő.

A jövő tavaszszal számtalan gazda fogja a burgonya-trágyát alkalmazni, és nagyobb mérvü megbizásokra számithatnak.

Ha a buzánál is oly rendkivüli eredményt fogok a műtrágyával elérni, mint a burgonyánál, akkor igen nagyszámú vevőközönségre számithatnak.

1893. szeptember hó 20-án.

Tisztelettel

***Mihajlovits M. P.** s. k.*

A takarmány-csontlisztet bámulatos eredménynyel alkalmaztam tyukoknál, süldő- és hizódisznóknál.

1894, márczius 1.

Tisztelettel

Latz Ferencz s. k.

Mult hó 31 én kelt b. levelük birtokában, van szerencsénk értesiteni, hogy a műtrágya, illetőleg szuperfoszfát alkalmazásával elért terméstöbbletekről tabelláris kimutatással sajnálatunkra nem szolgálhatunk, *mert minthogy a műtrágya hatása tekintetében rég tisztában vagyunk,* a kisérletezésekkel felhagytunk.

Mi szuperfoszfátot az őszi vetemények alá már évek óta használunk és *bizonyitjuk, hogy alkalmazása mindig kifizette magát; kiváltkép a mult őszszel Önöktől vásárolt szuperfoszfát,* melylyel az alábbi igen kedvező eredményeket értük el:

Buzánál 1 hektáron (2800 □-öl) 42 kereszt szalmát és 2646 kg. magot.

Rozsnál 1 hektáron (2800 □-öl 44 kereszt szalmát és 2759 kg. magot.

Tapasztalataink szerint a *szuperfoszfáttal trágyázott növények mindig sokkal erősebbek és a maghozam jelentékenyen nagyobb.*

A jövő év folyamán ismét a legnagyobb készséggel vagyunk hajlandók az Önöktől vásárolt szuperfoszfáttal elért eredményeket tudomásukra hozni és vagyunk

1894 november 7-én.

teljes tisztelettel

Báró Stummer Sándor

uradalmi intézősége.

Mult hó 18-áról hozzám intézett kivánságukra szivesen felelek meg a következőkben:

A foszfortrágyákból a csontliszt és foszforit szuperfoszfátot, valamint a Thomas-salakot alkalmazom. Összes őszi vetéseim szuperfoszfátot kapnak — a thomas-salakot luczerna és zabos bükköny alá használom. Minden műtrágyázott táblából 5 hold trágyázatlan marad, melynek termése külön lesz aratva és csépelve. Az eredmény eddigelé olyan volt, hogy a trágyázás költségein felül minden évben lényeges haszon maradt. Az idén a műtrágya javára 1200 öles holdanként buzánál 6—9 csomó, szemben 300—450 kg. különbözet mutatkozott.

Kiváló hatását észleltem a thomas-salaknak luczernánál. A műtrágyázatlan rész 3 gyengébb kaszálást adott, mig a műtrágyázott négyszer kaszálva mindannyiszor kielégitő mennyiséget szolgáltatott.

1894 november 9-én.

Tisztelettel

***Dr. Pick Gyula** s. k.*

B. megkeresésökre van szerencsém értesiteni, hogy az Önöktől hozatott *műtrágya eredményével minden tekintetben meg vagyok elégedve.*

Az eredmény már messziről látható, annál inkább, mert minden műtrágyázott parczella mellett egy hasonló nagyságu területet műtrágyázatlanul meghagytam. Ez utóbbi a műtrágyázottal szemben *aránytalanul gyengébb* és a hajtás 20—40 czméterrel alacsonyabb.

A legfeltünőbb eredményt azonban egy 50 holdas herésemen értem el; a mult őszszel annyira rosszul állott, hogy alá akartam szántani. *Végre elhatároztam, hogy szuperfoszfáttal behintem, minek eredménye az lett, hoyy most e herésem oly buja és szép, hogy meghagyom magra.* Ezen heretáblámon is meghagytam egy darabot, melyet nem trágyáztam meg szuperfoszfáttal, ez annyira satnya, hogy legjobban szeretném alászántani.

Őszinte örömömre szolgál, hogy ily kedvező adatokkal szolgálhatok és biztositom, hogy ismerőseim és barátaim körében kitünő gyártmányuk alkalmazását, — mely nélkül szerintem egy raczionalis gazdaság nem igen képzelhető, — a legmelegebben fogom ajánlani.

A legjobb ajánlójuk azonban műtrágyázott földjeim és különösen őszi buzám állása tulhaladja a legmagasabb igényeket is.

1894 május 10-én.

Teljes tisztelettel

Hermann Ferencz s. k.

Ezennel **elismerem,** *hogy a* **nekem** *küldött* **műtrágyával** *teljesen meg vagyok* **elégedve,** *a mennyiben a megejtett vegyelemzés eredménye várakozásomnak egészen megfelelt,* **miért is nem** *fogom elmulasztani,* **vállalatukat,** *mint kiválóan szolid* **bevásárlási** *forrást ismeröseim* **körében** *legmelegebben ajánlani.*

1892 szeptember 2-án.

Hazafias üdvözlettel

***Levatich László** s. k.*

földbirtokos és barsmegyei gazd. egylet titkára.

Becses levelüket véve, sietek kivánságuknak eleget tenni, bár azon idő alatt, mióta műtrágyát használok, a mi már 6 éve, nem volt oly csekély termésem szemhozamban, mint ez évben, ugyannyira, hogy az előbbi 5 éven által a műtrágyák (részint Thomas-salak, részint szuperfoszfát) átlagban véve holdanként 1200 négyszögölet véve ***9—11 métermázsa tiszta kirostált magot adtak,*** holott ez évben átlagban csak 7 mm., mig szalma nagy mennyiség termett. Ennek okát a rendkivüli száraz időjárásnak tulajdonitom, mert az elmult év őszén is alig volt valami csekély eső, ez év tavaszán és egész nyáron át teljességgel semmi eső nem esett, igy a műtrágya sem fejhette ki erejét. *Én azért továbbra is a* ***műtrágyázás hive maradok, mert az első 5 év alatt holdanként a műtrágyázott talaj a trágyázatlan ellenében 3—4 mm. többletet tuntetett ki.***

Ezekben van szerencsém csekély tapasztalataimat előadni, melyek után magamat továbbra is szives hajlamukba ajánlva, maradtam

1894 október hó 21-én tisztelettel

Id. Szentmiklóssy Kálmán s. k.

A tavaly Önöktől hozatott szőlőtrágyacompositióval fényes eredményeket értem el.

Gyenge, beteges szőllőm azt alkalmazott műtrágya hatása alatt ujból föléledt, a teljesen megerősödött tőkék teljestele fürtökkel és az érés is tizennégy nappal korábbi, mint az előző évben.

A mult évben két holdnyi szőlömben összesen tizenöt hektoliter bort szüreteltem, mig az idén a műtrágya alkalmazása után 60 hektoliter mustot nyertem.

Nem tudom már most, hogy a szőlőt mikor trágyázzam ismét és kérem velem tudatni, hogy ez mikor történjék ismét meg. Kérem sziveskedjenek nekem ismét stb...

1894 szeptember 20.

Teljes tisztelettel

özv. Just Ida s. k.

A nekem tavaszszal **szállitott heretrágyával rendkivüli módon meg vagyok elégedve.** Habár a heretrágya a magképződés fejlesztését czélozza, konstatálnom kell, hogy egyáltalán az egész herésemre a műtrágya hatása kiváló jó volt. Remélem, hogy a most megrendelt stb....

1894 junius hó 19-én.

Gráf György s. k.

jegyző.

Ez idei nagy szárazság miatt nem volt olyan hatása a műtrágyáknak, mint más időben és mégis holdanként, szemben 8 métermázsa és szalmában 25 csomóra jöttem ki, mig a műtrágya nélküli szemben csak 5 mmázsa, szalmában 18 csomót adott.

1894 október 31.

Tisztelettel

ifj. Szentmiklóssy Kálmán s. k.

MŰTRÁGYÁZÁSI KÍSÉRLETEK

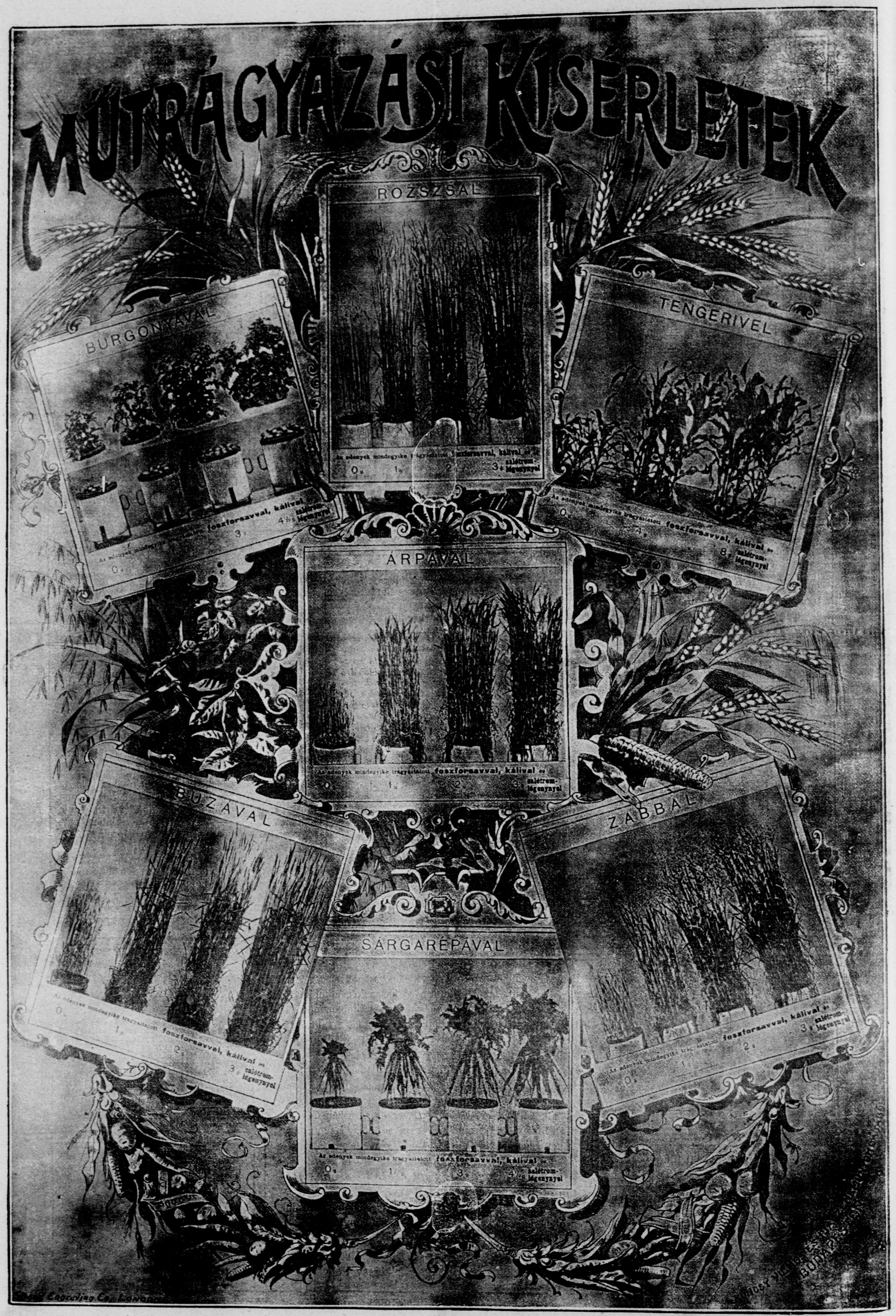

A magyarnyelvet és népnevelést Zemplénvármegyében terjesztő egyesület választmánya f. hó 27-én tartott ülésében tárgyalta az egyesület felügyelete alatt álló kisdedóvó intézetek részéről benyujtott mult évi számadásokat és f. évi költségvetési előirányzatokat. A számadásokat jóváhagyták, a költségvetéseket némi módositással megerősitették. Eszerint a n.-ruszkai kisdedóvó számára 60 ftnyi, a varannói, cz.-hosszumezei és a sztropkai részére egyenkint 400 ftnyi, a n.-toronyai és a t.-terebesi intézeteknek pedig 290 ft, illetve 179 ftnyi évi segedelem megadását fogják kérni a t. vármegye közmüvelődési alapjából. *Andrássy* Géza grófnak azért a jóságáért, hogy a parnói kisdedóvó iskolának pénzbeli adományon kivül még tüzifát is ajándékozott, hálás köszönetet mondott a választmány. *Zubna* község folyamodását, melyben iskolaépitésre 400 ftnyi segedelmet kér, átadták a közig. bizottsághoz. Végre a Zemplénmegyei kereskedelmi-, ipar-, termény- és hitelbanknak, 20 forintnyi adományáért, köszönőiratot küldöttek.

——

A s.-a.-ujhelyi ágostai ev. templom épitésének költségére adakoztak:

(*III. közlemény.*)

T. *Ligeti* Bertalanné asszony és *Rátz* Erzsi s *Weisz* Gizella gyüjtése:

Nagy Lajos Béláné 25 ft, Erényiné 1 ft, Buday Akos 2 ft, Pfeiffer Gyuláné 1 ft, Behina Testvérek 1 ft, Rosenberg 1 ft, N. N. 50 kr, Kaselyák János 50 kr, N. N. 30 kr, Schwartz Ignác 50 kr, Alexander Vilmos 60 kr, Bauer Antal 50 kr, Klein Pál 1 ft, Szépkuti Antal 1 ft, Herz Kálmán 1 ft Deutsch Mór 50 kr, Reichard és fia 2 ft, Váradi Nándor 50 kr, Gottlieb Sámuel 1 ft, Malárcsik Pál 1 ft, Mendik János 1 ft, Mitrovics 1 ft, Markovics Jánosné 50 kr, Prittula György 2 ft, Bárczy Béláné 70 kr, id. Horváth József 1 ft, Harcsa István 50 kr, Csákóná 1 ft, Harcsa Géza 1 ft, Székely József 1 ft, Orosz Mihály 1 ft, Somogyi Gyula 1 ft, Schultz Sándor 1 ft, Gasper János 1 ft. Merkli Károly 1 ft, Izsépy Istvánné 1 ft, Abonyi D. Mór 1 ft, Moskovszky János 1 ft, N. N. 10 kr, Katona Endre 5 ft· Andorkó Kálmán 1 ft, Horváth Imre 1 ft, Oláh Béla 1 ft, Mispál József 1 ft, Hankó Gyula 1 ft, Perlstein Berta 20 kr, Dubay István 50 kr, Gyulay Ignác 50 kr, Spindler Berta 5 ft, Kótics László 1 ft, Weisz Károly 1 ft, Vinyiczay N. 50 kr, Kiss Mátyás 50 kr, Féder Ottokár 50 kr, Fischer 1 ft. — A gyüjtés összege kiteszen 80 ft 40 krt.

Vármegyei Hivatalos Rész.

——

2791365 kb. *T. Zemplén-vármegye közig. bizottságától.*

Olvastatott a m. kir. államvasutak igazgatóságának f. évi 10476 sz. a. *takarmányozási célokra szállitandó szálas takarmánynemüeknek* a m. kir. államvasutak vonalain m. évi 92589 sz. kereskedelemügyi ministeri rendelettel *engedélyezett vételdij kedvezménye* ügyében.

Az átirat másolata a közönség tudomására hozatala végett a járási főszolgabiráknak kiadatni és a „Zemplén“ hivatalos lapban közzététetni rendeltetett.

Kelt T. Zemplén-vármegye közig. bizottságának S.-A,-Ujhelyben 1895. évi március 16-án tartott ülésében.

Molnár István főispán,
mint a közig. biz. elnöke.

Másolat.

M. kir. államvasutak igazgatósága 10476 c. I. sz. Zemplén-vármegye tek- közig. bizottságának S. A.-Ujhely. Hivatkozással a kereskedelemügyi m. kir. minister ur őnagyméltóságának 1894. dec. 21-én 92589|1894 IV. szak. sz. a. valamennyi vármegye közig. bizottságához intézett magas rendeletére, melyben a takarmányozási célokra szállitandó szálas takarmánynemüek, u. m. széna, szalma, szecska, továbbá friss és száritott lóhere, lucerna és bükköny küldemények után a m. kir. államvasutak vonalain engedélyezett viteldij kedvezmény közöltetett, van szerencsénk tek. közigbizottságot értesiteni, hogy minister ur ő nagyméltósága f. évi jan. 19-én 3334 sz. a. hozzánk intézett rendeletével megengedte, miszerint ezen dijkedvezmény a vármegyei közig. bizottságok által kiállitott igazolványok alapján, s általában a bevezetésben emlitett magas körrendeletben megjelölt módozatok és feltételek betartásával gácsországi állomásokról származó s magyarországi állomásokra mezőgazdasági célokra rendelt széna, szalma és szecska küldeményekre is alkalmaztassék, de csak azon esetben, ha az illető küldemények valamely határszéli m. vasuti állomáson, tehát Volócz, Mező-Laborcz, Orló vagy Zvardon állomáson a fél által reexpediáltatnak, vagyis valamely gácsországi állomásról ezen határszéli állomások egyikére mint cimállomásra szállittatván, s ott kiváltatván onnan uj fuvarlevéllel való feladás alapján a végrendeltetési magyar állomásra továbbittatnak, mely uj feladás alkalmával fent emlitett törvényhatósági igazolvány a feladó által az uj fuvarlevélhez csatolandó. Az igazolványok beszerzése és kiállitása körül követendő eljárást illetőleg utalunk a kezdetben idézett magas ministeri körrendeletre, megjegyezvén egyuttal, hogy az itt szóban levő gácsországi származásu küldeményeknél az igazolványban feladási állomásként nem az illető gácsországi állomást, hanem ahhoz képest, hogy a küldemény melyek fent megjelölt határszéli magyar állomáson kerül uj feladásra, ezen határszéli állomást (t. i. Volócz, Mező-Laborcz, Zvárdon vagy Orló) kell megjelölni. Mint hogy továbbá ezen gácsországi származásu szalma széna és szecska küldeményekre a vonalainkon engedélyezett dijkedvezménynyel azonos dijmérséklés a Zvardon és Orló határszéli állomásokon át való megszakitott szállitásnál hasonló módozatok mellett a cs. kir. szab. Kassa-oderbergi vasut tekintetbe jövő magyar vonalaira is engedélyeztetett, az igazolványok szövege megfelelő kiegészitést igényel, minélfogva megkeressük, hogy adandó esetekben a *Zvardon* vagy *Orló* áliomáson feladandó körülményekre szóló igazolványok kiállitásánál az igazolvány ürlap utolsó előtti sorában »*a magyar királyi államvasutak*« szavak után és *a cs. kir. szab. Kassa-oderbergi vasut*« szavakat kéziratilag bejegyeztetni sziveskedjék. A cs. kir. szab. Kassa-oderbergi vasut tekintetbe jövő vonalain Zavardon és Orló állomásokról a fentemlitett takarmánynemüek után kocsinként a következő mérsékelt viteldijak fognak beszedetni e. p. Zvardon—Zsolna 8 ft, Zvardon — Rutka 8 frt, Zvardon—Kassa 24 ft 10 kr. Voló—Zsolna 24 ft 40 kr. Voló—Rutka 22 ft 70 kr. Voló—Kassa 8 ft Egyébiránt a kérdéses dijkedvezmény — ugy mint a hazai belforgalomban a Gácsországból származó küldeményekre nézve is visszavonásig érvényes és rovatolás utján nyer alkalmazást. Midőn a nyert felsőbb utasitáshoz képest fentieket a tek. közig. bizottsággal közöljük, egyuttal felkérjük hogy adandó esetekben az érdekelteket a követendő eljárás módozatai iránt tájékoztatni sziveskedjék. Budapest 1895. febr. 6. A kereskedelmi főosztály: Sholcz sk. ministeri tanácsos igazgató.

——

5495. szám *Zemplénvármegye alispánjától.*

Hirdetmény.

Közhirré tétetik, hogy a Ludovika Akadémia tisztképző tanfolyamára az 1895|6-ik tanévtől kezdve — és pedig a néhai Butler János gróf alapitványára egy ifju vármegyénk ajánlatára felveendő lesz. Felhivatnak tehát mindazon szülők vagy gyámok kik fiokat — illetve gyámoltukat ajánlatba hozatni óhajtják, hogy kellőleg felszerelt és szabályszerűleg bélyegzett pályázati kérvényüket legkésőbben a folyó évi május hó 10-ig benyujtsák.

A pályázó ifiura vonatkozólag középiskolai IV. osztály látogatásáról legalább jó eredményt feltüntető bizonyitvány mutatandó be; korára nézve pedig október hó 1-én legalább 14 évesnek kell lennie, legfeljebb pedig 16 éves és 6 hónaposnak.

Aki a nevezett intézetbe akár egész, akár félfizetéses helyre már felvétetett; nem pályázhat.

A kérvény felszerelendő:

a) magyar állampolgársági —

b) egészségi bizonyitvánnyal tényleges szolgálatban álló honvéd vagy közös hadseregbeli orvostudortól.

c) családi értesitővel.

d) erkölcsi bizonyitványnyal azon esetben ha az iskolai bizonyitványban ez nem foglaltatnék.

e) ha a pályázó a közép iskolai IV. osztályát még be nem végezte: az ennek látogatásáról szóló bizonyitvány.

A IV. osztály bevégzéséről szóló bizonyitvány a felvételi vizsga alkalmával lesz bemutatandó.

f) a pályázó szülő vagy gyám a kérvényben az iránt is köteles nyilatkozni, valjon pályázó fián kivül neveltetik-é, vagy neveltetett é állami vagy magán alapitványi helyen más gyermek is, vagy részesül-é valamelyik ösztöndijban, vagy közellátásban, és milyenben?

g) havonkénti 3 frt zsebpénz kiszolgáltatására magát kötelezni.

A részletes feltételek irattárunkban megtekinthetők.

S.-A.-Ujhely, 1895. évi márczius hó 26-án.

alispán helyett:
Dókus Gyula főjegyző.

——

T. Zemplén-vármegye törvényhatósági bizottságának S.-A.-Ujhelyben 1895. évi február hó 19-én tartott közgyülésében

Épitkezési szabályrendelet

a Zemplén-vármegyébe kebelezett községek részére.

III. Községek rendezése, utcaszabályozás, kisajátitások.

(Folytatás).

29. §. Községek rendezésének van helye:

a) Egész községekre nézve azok ujból alakulásakor.

b) Községek részeire nézve akkor, ha azok tüz, viz, vagy más elemi csapás által elpusztittatván, ujból kiépittetni szándékoltatnak.

c) A főbb utczák és terekre nézve ezen szabályzat életbelépését követő évben.

30. §. Ezen alkalommal mindenekelőtt megállapitandók az utcza vonalai, tekintettel arra, hogy az utczák lehetőleg egyenesek és nagyobb forgalmu utczák 20, kissebb forgalmuak legalább 14 méter szélességüekké hagyassanak ki.

Zárt, ugynevezett zsákutczák az általános községrendezés esetén kivul és fokozatosan egész átjárhatókká alakitandók át.

31. §. Az utcza vonalának kitüzése alkalmával az ezt teljesitő küldöttség, egyszersmind megállapitja azon egységárakat, □ méter szerinti kiszámitásban, mely fizetendő lesz egyesek által azon esetre, ha telkeikhez az utczából bizonyos rész csatoltatik, vagy mely fizetendő lesz a község által azoknak, kiknek telekterületökből a meghatározott egyenes vonalba valamely területet elvettek.

Az előbbi czimen történt bevételek külön kezeltetvén, az utóbbi kiadások mennyire azok kitellenek ezen alap által fedeztetnek s csak szükség esetén lehet az illető város vagy község más alapját e czimen igénybe venni. Ezen egységárak 5 évenként ubjól megállapitandók.

32. §. A kisajátitásnál a község és felek közt a kölcsönös egyesség minden esetben megkisérlendő s az egyesség nem sikerülte esetén az 1881. évi XV. t.-cz határozmányai alkalmazandók.

33. §. A községi előljáróság, valamint a városi rendőrség köteles az utczák szabályozási vonalának épségben tartására felügyelni, miért is a közutczákból történt foglalások esetén az utcza vonala az illető foglaló költségére és kárára haladéktalanul visszaállitandó.

IV. Uj községek telepitése illetőleg felépitése.

34. §. Azon esetben amidőn:

a) az 1886. XXII. t.-cz. 152, 153, 154. §-aiban előirott feltételek mellett valamely puszta vagy több összefüggő puszták tulajdonosai azt, illetőleg azokat önálló községgé kivánják átalakitani, avagy ezenkivül is.

b) amidőn valamely nagy kiterjedésü határral biró községnek, a községtől távol eső, egymással összefüggő határrészének tulajdonosai e határrészre kivánnak az *a*) pontban felhivott törvény intézkedései és kikötései szemelőtt tartásával uj községeket telepiteni és pedig az utóbbi *b*) pont esetében az az iránti biztositás nyujtással és feltétellel, hogy az ezen pont szerint telepitendő uj község birni fog a törvényben meghatározott számu és minősitéssel biró lakossággal s ha a község telepitése a törvény 150. §-a értelmében a kir. belügyminiszterium részéről engedélyezve lett, az uj község felépitése tekintetéből az alábbi határozatok tartandók meg.

35. §. A törvényhatóság első tisztviselője s igy e czélból általa egybehivott bizottság részéről, mely a vármegye ügyészét közegészségi és épitészeti főnökét is ideértve 7—9 tagból állhat, a helyszinén szemlét tart s e közben a következők figyelembe tartásával jár el:

a) A község helyéül magasabban fekvő, egészséges s a helyi körülményekhez képest az év minden szakában szárazon tartható, lehetőleg egy vagy két oldalán lejtős terület lesz kiszemelendő.

(Vége köv.)

——

1506 ssám *A s.-a.-ujhelyi járás főszolgabirájától.*

Pályázati hirdetmény.

Elhalálozás folytán megüresedett Sárospatak városi I. jegyzői esetleg előléptetés folytán megüresedhető II. és III. jegyzői állásokra, az 1886 évi XXII. t. c. 82. sz. a alapján, pályázatot nyitok,

Az I. jegyzői állás 700 forint évi fizetéssel, lakás és réthasználattal, — a II. jegyzői állás 600 forint évi fizetéssel, lakás és réthasználattal, — a III. jegyzői állás 500 frt évi fizetéssel és 100 frt lakbérrel van javadalmazva.

A kellőleg felszerelt pályázati kérvények folyó év április hó 19-én d. u. 5 óráig adandók be hivatalomnál.

A választás f. év április hó 20. napján d. e. 10 órakor fog Sárospatakon megejtetni.

Kelt S.-A.-Ujhely 1895. március hó 30.

Barthos József, főszolgabiró.

A szerkesztő postája.

P. D. *Sztarina.* Közlésre nem alkalmas.

Sz. R. urnak — *Sz.-Ujfalu.* Szives türelmet kérünk. Eddig nem volt alkalmunk, talán nem sokára lesz, hogy átolvassuk, akkor aztán majd megüzenjük véleményünket.

Zs. B. urnak — *Patak.* Ezer bocsánat! Bizony nagy és sokoldalu elfoglaltságunk miatt felejtettünk el szives soraira válaszolni. Becses ajánlatát köszönettel fogadjuk. Igéretének teljesitését remélve várjuk.

B. D. urnak — *S.-Patak.* Ujdondászunk azt a hirt a *Budapesti Hirlap*-ból vette át. Tehát »fides rei sit penes auctorem.«

L. *Kazsu.* Beérkezett. Ha csak lehet kibetüzzük.

Sz. J. Atolvassuk.

Tudósitónkat bizalommal kérjük, hogy az olvadásból helylyel-közzel netalán származható áradásról, vagy az áradás okozta helyzetről, ügyszintén a védekezésről és egyáltaljában mindarról, ami ezekkel a dolgokkal összefügg, bennünket legjobb tudomásuk szerint s idejekorán értesiteni sziveskedjenek.

Felelős szerkesztő:

DONGÓ GY. GÉZA

Kiadó-tulajdonos: Ehlert Gyula.

HIRDETÉSEK.

Bérbe adó!

A **Mező-Kövesd város** közepén álló

Gőzmalom

stabil géppel 3 pár kőre, vám őrlésre és 2 pár Ganz-féle hengertisztitó szerkezet és czilinderekkel ellátva finom őrlésre berendezve **több évekre azonnal kiadó.**

Kiadó továbbá folyó év **május elsejétől** ugyancsak **Mező-Kövesden** a főutczán az országut mentén a legélénkebb helyen, a város közepén **egy tágas bolthelyiség.**

Bővebb felvilágositást ad és értekezhetni Mező-Kövesden özvegy Harangi Mórnénál vagy **Harangi Menyhértnél** Miskolczon, Széchenyi utcza 14. szám, **Phőnix** biztositó társaság vezérügynökségi iroda, hol gyakorlott **biztositási üzlet-szerzők** fix fizetés vagy megállapodás szerinti jutalék mellett alkalmazást nyernek.

Kiváló, gépen tisztitott és a budapesti m. kir. állami vetőmagvizsgáló állomás által megvizsgált és teljesen

aranka mentesnek

konstatált elsőrendü

lóheremag

kapható

Holländer Adolf és **Fia** czégnél

Ungvárt.

Tk. 279./895. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A homonnai kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy Gerhardt Naftali végrehajtatónak Friedman Julius végrehajtást szenvedő elleni 281 frt tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a sztropkói kir. jbiróság) területén levő a sztropkói 136. sz. tjkvben foglalt A. I. 157. hr. sz. curialis zsellérség és a rajta lévő 72. ö. i. sz. házból álló ingatlanból és pedig az egészben Friedman Juliust illető földtulajdonjogra, valamint a felülépitmény és haszonélvezeti jogból Friedman Gyulát $^4/_6$ részben illető jutalékra, nemkülönben a végrehajtási törvény 156. §-ának d) pontja értelmébeu, az ingatlan felülépitményi és haszonélvezeti jogból a Gerhardt Naftali tulajdonostársat $^2/_6$ részben illető jutalékra az árverést 400 frtban ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1895. **évi április hó 25. napján** d. e. 9 **órakor** Sztropkón a **község** házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 40 forintot készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügym. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. tc. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a kir. járásbiróság, mint tkkönyv hatóságnál Homonnán, 1895. évi január hó 27. napján.

Mauks, kir. aljbiró.

Nyilvános árverés.

Özv. Kranczthor Jánosné hagyatékához tartozó ingók, nevezetesen: szobabutorok, arany- s ezüstnemüek **folyó évi április hó 2-án d. u. 2 órakor Homonnán** a Kranczthor féle ház egyik udvari helyiségében nyilvános árverésen elfognak adatni.

Dr. Moskovits Ervin
ügyvéd,
mint a végrendeleti végrehajtó megbizottja.

Sárospatakon a Héczén egy **kovácsmühely** és hozzá megfelelő lákás és mellékhelyiségekkel azonnal bérbeadó.

Bővebb felvilágositással szolgál **Szepessi István** ur **Sárospatakon.**

Raktár-bérlet.

A Csillag-utczán lévő 345/a számu házban lévő földszinti **raktár** azonnal bérbe adó. Évi bérlet 100 frt.

Bővebb felvilágositást ad ugyanott a tulajdonos.

Tk. 411./95. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A s.-a.-ujhelyi kir. törvszék mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy idb. Dálnoki Jánosné szül. Nedeczki Zsuzsanna és Konya Béla mint Viszokai Zsuzsanna engedményese végrehajtatóknak, néhai Gecse Jánosnè szül. Molnár Erzsébet örökösei végrehajtást szenvedők elleni 50 frt és 40 frt tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. tőrvényszék (a s.-a.-ujhelyi kir. járásbiróság) területén levő Sárospatak város határában fekvő, a S.-Patakon 1893. évi julius 4-én foganatositott összeirásról és becslésről felvett végrehajtási jegyzőkönyvben összeirt és a sárospataki tagositás utáni földkönyvben Gecse Jánosné született Molnár Erzsébet részére kiadott nem tkkvezett következő ingatlanok:

1. Az I. dülő 77. térképi szám alatti 2052. □ öl terjedékü települő hely nevü szántóföld és annak függő termésére 210 frtban.

2. IV. dülő 122. tèrképi számu 1320. □ öl területü Teleláz laposán fekvő rét és függő termésére 78 frtban.

3. Az V. düllőben a Kamara, Gerind és Nádasban fekvő 4545 □ öl területü legelőre az árverést 120 forintban ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1895. évi április hó 18-ik napján d. e. 10 órakor** Sárospatakon a városházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 21 forintot, 7 forint 80 krajczárt, és 12 forintot, készpénzben, vagy az 1881. LX. törvényczikk 42. szakaszában jelzett árfolyammal számitott ésaz 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. k. igazságügymin. rendelet 8 §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt S.-A.-Ujhelyben, a kir. törvszék mint telelekkönyvi hatóságnál 1895. évi január hó 29-én.

Wieland, kir. törv. biró.

Tk. 285. sz./895.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szerencsi kir. járásbiróság mint tkkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy Lévai Borbála, Vilmányi Károlyné, Lévai Sándor, Lévai Mária, és özv. Lévai Andrásné mint kiskoru Lévai Endre és Lévai Gyula, term. és törvényes gyámanyja szabályszerüen kiállitott kérelmére a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a szerencsi kir. járásbiróság) területén lévő Szerencs község és határában fekvő, a szerencsi 144. és 153, számu tjkvekben felvett Lévai Borbála férj. Vilmányi Károlyné, Lévai Sándor, Lévai Mária, nagykoru, továbbá Lévai Endre, és Lévai Gyula, kiskoruak tulajdonául jegyzett következő ingatlanokra és pedig:

1) a szerencsi 144. számu tjkvben A I. $^1/_4$ urbéri kültelek 3—5, sor. 694. hr. számu szántóföld a szőlők alján, 1673. hr. számu szántó föld a kocsonta háton, 1912. hr. számu szántó föld a látházán ingatlanokra egyszerre és együttesen 506 frt kikiáltási ában;

2. a szerencsi 153. sz. tjkvben felvett A. I. 1—2. sor, 298. és 299. hr. sz. belsőség és kert, és a belsőségen épült 67. ö. i. sz. ház ingatlanokra ugyancsak egyszerre és együttesen 1359 frt kikiáltàsi árban az önkéntes birói árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1895. évi április hó 18. napján d. e. 10. órakor** a kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 50 forint 60 krajczárt, illetőleg 135 forint 90 krajczárt készpénzben, vagy az 1881. LX. törvényczik 42-ik szakaszában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügymin. rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgátatni.

Kelt Szerencsen, a kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóságnál 1895. évi január hó 25. napján.

Várady Sándor, kir. aljbiró.

1803/95. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a homonnai kir. járásbiróság 1895. évi 1803. számu végzése következtében Dr. Moskovits Ervin ügyvéd által képviselt Richtman Márk javára Vallaszky Gusztáv ellen 1000 frt s jár. erejéig foganatositott kielégitési végrehajtás utján lefoglalt és 477 frtra becsült lóra való szerszám, lópokróczok, 1 kis bricska, 1 séta hintóból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a homonnai kir. jbiróságnak 3043/94. végzése folytán 1000 frtból még hátralévő tőkekövetelés, ennek 1894. évi julius hó 1. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen a biróilag már megállapitott költségek erejéig Homonnán a kaszárnyában leendő eszközlésére 1895. évi április hó 8-ik napjának délutáni 2 órája határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet igérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Kelt Homnnnán, 1895. évi március hó 28-án.

Reich Mór,
kiküldött bir. végrehajtó.

ÈRTESITÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség nagybecsü tudomására hozni, hogy mindennemü ingatlanok vételét — eladását, — bérbeadását avagy bérbevételét a legelőnyösebb feltételek mellett s a legrövidebb idő alatt közvetitem. — Szíves megkeresések alólirotthoz küldendők.

Weinberger Manó,
S.-A.-Ujhely, Korona u.

Szagtalan és nyomban száradó

Ca 10 □ Mtr. 1 Ko **1 frt 50 kr.**

Franz Christoph Prag-Berlin. F. C.

Csak $^1/_2$ s 1 kilós üvegekben fekete képpel és védjegygyel

Christoph Ferenc
SZOBAPALLÓ-FÉNYLAKK

lehetővé teszi, hogy a szobák a mázolás alatt i használtattassanak, mivel a **kellemetlen szag** és a lassú, ragadós száradás, mely az olajfestéknek és az olajtakknak sajátja, **elkerültetik.** Emellett a használata olyan egyszerü, hogy kiki maga végezheti a mázolást. A palló nedves tárgygyal feltörülhető, anélkül hogy **elvesztené** fényét. **Meg kell különböztetni:**

szinezett szobapalló-fénymázt,

sárgásbarnát és **mahagonibarnát,** mely akár csak az olaj festék födi be a pallót s egyuttal fényt is ad. Ezért egyaránt alkalmazható régi vagy uj pallóra **Teljesen befödi minden foltot, korábbi mázolást** stb; van azután

tiszta fénymás (szinezetlen)

uj pallókra és parketre, mely csupan fényt ad. Különösen parketre s olajfestékkel mar bemázolt egészen uj pallókra való. Csak fényt ad, ennélfogva nem födi el a famustrát.

Postacsomag, körülbelül 35 négyszög mtr. (két középnagyságu szobára való) 5 frt 90 kr., vagy 9$^1/_2$ márka.

A közvetlen megrendelések minden városban, ahol raktárak vannak, ide küldendők. Mintamázolások és prospektusok ingyen és bérmentve küldetnek. A bevásárlásnál tessék ől vigyázni a cégre s a gyári jegyre, mivel ezt a több mint **50 éve letező gyártmányt** sokfelé **utánozzak** és hamisitják, sokkal resszabb, s gyakran a célnak meg nem felető minőségben hozzák forgalomba.

Christoph Ferenc,

A valódi szobapalló-fénylakk feltalálója és egyedüli gyártója,

Prága, K. Berlin.

Valódi minőségben csakis **Malártsik György** füszer- és vegyes kereskedésében kapható S.-A.-Ujhelyt.

2-szeres és 3-szoros termések csakis

a **„Hungária“** mütrágya-, kénsav és vegyi ipar részvénytársaság (Budapest)

műtrágyájával

érhető el.

Bővebb felvilágositással és árjegyzékkel dijmentesen szolgál a felsőmagyarországi vezérképviselőség:

Spitz Miksa Kassán, Kossuth Lajos-utcza 14.

ifj. Horváth József S.-a.-Ujhely, Rákóczi-utcza 720. sz.

Raktárak:

S.-a.-Ujhelyben: Behyna Testvérek, **N.-Géresben:** Szentmihályi Gusztáv uraknál

1896/32

Férfi ruhák és felöltők

a tavaszi idényre a legfinomabb angol szövetekből elegáns kiállitással beszerezhetők:

Kelner József Fiánál

S.-A.-Ujhely, főtér.

Köhögése megszünik

a hirneves

Kaiser

mell-bonbons-jainak használata után. Köhögés, rekedtség, katarus és elnyálkásodás ellen.

Biztos hatást

gyakorolnak az elismert és nagyrabecsült

Kaiser

Pfeffermünz-Caramellák

étvágyhiány, gyomorbajok, rosz és elromlott gyomornál. Egy csomag ára 20 kr. Kapható *Kincsesy Péter* gyógytárában S.-A.-Ujhelyben.

Csak április 24-ig!

Üzletfelhagyás.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy

porczellán-, üveg- és lámpa-üzletemet

végkép feloszlatom és miután üzleti helyiségemet folyó évi április hó 24-én már át kell adnom, kénytelen vagyok a raktáron levő összes áruimat

a bevásárlási áron alól elárusitani.

S.-a.-Ujhely, 1895. márczius hó.

Szöllösy Sándor.

Juh eladás.

A Báró Jósika Sámuel őnagyméltósága szomotori birtokán tehenészet felállitása miatt az összes juh állomány, mely áll 302 drb. öreg s 180 drb. 1 és 2 éves anya, 32 drb. kos, 144 drb. ürü, s 84 drb. toklyuhból, eladó. Bővebbet a szomotori tisztségnél. Pósta, vasut és távirda állomás.

Az uradalmi igazgatóság.

PÁRISI DIVAT

Legszebb magyar divatlap.

Gyönyörü fénynyomatu szines képek, szabásrajzok, kézimunkák, illusztrált regények, sat.

Előfizetési árak:

csak „Párisi Divat“		**Párisi Divat a Pesti Hirlappal együtt**	
Egy évre	8 frt	Egy évre	18 frt -- kr.
Fél évre	4 »	Fél évre	9 » — »
Negyed évre	2 »	Negyed évre	4 » 50 »

Mutatványszámokat kivánatra küld

a „Pesti Hirlap“ és „Párisi Divat“ kiadóhivatala

V., váci-körut 78. sz.

Nem a reklámnak, hanem a sok ezer ember általi **személyes továbbajánlásnak,** — a kik a

Richter-féle Tinct. capsici comp.-t

(Horgony-Pain-Expellert)

az utolsó 25 évben jó sikerrel használták, — köszenheti ezen igazán biztos hatású háziszer nagy elterjesztését és általános kedveltségét. Ki a *Tinct. capsici comp.-t* (Horgony-Pain-Expellert) **köszvénynél, czúznál (tagszaggatásnál), keresztcsontfájásnál, fej- és fogfájásnál, csipfájdalomnál, fájdalomcsillapitó** bedörzsölésként alkalmazta, abból egy üveget mindig készletben fog tartani, hogy azt **meghüléseknél** is, mint **levezető, elháritó** szernek alkalmazhassa. Ezen rég jónak bizonyult háziszernek ára igen olcsó, tudniillik 40 kr., 70 kr. és 1 frt. 20 kr. üvegenként. — Kapható a gyógyszertárakban; Budapesten ***Török József*** gyógyszerésznél. — Csak a „**Horgony**“ védjegygyel ellátott üvegek elfogadandók.

Richter-féle gyár Rudolstadtban, Thüring.

„MARGIT“

GYÓGYFORRÁS,

„MAGYAR SELTERS“

Vegyelemezve a budapesti m. kir. egyetemen. Szerencsés vegyi összetétele, kevés szabad, de gazdag, félig kötött **szénsavtartalma kiváló hatásunak bizonyult,** különösen **tüdőbántalmaknál,** a hol a szabad szénsav **csekélyebb jelenléte megóvja a beteget a káros,** sőt veszedelmes izgatástól, ellenben a félig kötött szénsav **gazdagsága a gyógyhatásu alkatrészeknek a beteg testrészekbe való gyors és biztos felvételét eszközli.** Ezen tulajdonságának köszönheti a Margit-forrás azon kiváló előnyét is, hogy a hol **szabad szénsavtartalomban erősebb ásványvizek, mint a seltersi, gleicherbergi, tüdőbajokban,** különösen **tüdővérzéseknél már nem alkalmazhatók,** a Margit-forrás itt is a legjobb hatás mellett folyton **használtatik.**

A tüdőbetegek klimatikus gyógyintézeteiben, különösen a leglátogatottabb **Görbersdorfban** a Margit-viz otthonossá vált. — Orvosi tekintélyeink Budapesten: **dr. Korányi, dr. Gebhardt, dr. Navratil, dr. Poór, dr. Kétly, dr. Barbás;** Bécsben: **dr. Bamberger, dr. Duschek,** stb. a legjobb **eredménynyel alkalmazzák a légző-, emésztő- és hugyszervek** általános hurutos bántalmainál.

Mint ivóviz

präservativ gyógyszernek bizonyult a kolera-megbetegedés ellen,

borral használva a legegészségesebb ital!

Kizárólagos főraktár **Édeskuty L.** **cs. és k. és szerb udv. ásványvíz szállitónál Budapest**

Ugyszintén kapható minden gyógyszertárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben.

Mária-czelli Gyomor-cseppek

nagyszerüen hatnak **gyomor bajoknál, nélkülözhetetlen és általánosan ismeretes** házi és népszer.

A gyomorbetegség tünetei: **étvágytalanság, gyomorgyengeség, büzös lehelet, felfujtság, savanyu, felböffögés, hasmenés, gyomorégés, felesleges, nyálkakiválasztás, sárgaság, undor és hányás,** gyomorgörcs **szükülés.**

Hathatós gyogyszernek bizonyult **fejtájásnál,** a menyniben ez a gyomortól származott, **gyomortulterhelésnél** ételekkel és italokkal, **giliszták, májbajok** és **hämorrhoidáknál.**

Emlitett bajoknál a **Máriaczelli gyomorcseppek** évek ota kitünöknek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyitvány tanusit. Egy kis üveg ára használati utasitással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Magyarországi föraktár: **Török Jozsef** gyogyszertára **Budapest,** Király utcza 12 sz.

A védjegyet és aláirást tüzetesen tessék megtekinteni! Csak oly cseppeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a keszitö aláirásával (C. Brády) és ezen szavakkal: „Valodiságát bizonyitom“.

A Máriaczelli gyomorcseppek valodian kaphatók.

S.-A.-Ujhely: Kincsesy Péter és Eliássy Imre gyógyszertáraiban.

Uj női divat-kalap raktár

S.-A.-Ujhelyben.

Van szerencsém a m. t. hölgyközönség nagybecsü tudomására hozni, hogy Kassáról **holnap, azaz folyó évi április hó 1-én** Ujhelybe érkezem, és a „**Vadászkürt**“ szállodában a már előre hirdetett **legujabb divatu női kalapokból**

egy dús választéku raktárt

állitok fel, s áruimat a legjutányosabb árban fogom árusitani.

Egyidejüleg van szerencsém köztudomására hozni, hogy a szezonon át minden héten kedden **egy napra** Ujhelybe jövök s kérem nagybecsü vevőimet, hogy szükségleteiket részemre **fenntartani** s nálam **beszerezni** méltóztassanak.

Tisztelettel:

Vass (Weisz) Adolfné.

Tokaj város cimere bejegyzett védjegy

Valódi

TOKAJI COGNAC

Tokaj város czímerével

A legfinomabb cognac.

A magas ker. Ministerium ellenőrzése folytán államkedvezménynyel kitüntetve.

Óvakodjunk értéktelen utánzásoktól.

Ügyeljünk **fenti védjegyre** és a teljes czégre.

Elsö Tokaji Cognac-gyár

csak Tokajban.

Kapható: Minden nagyobb füszer- és csemége kereskedésben, gyógyszertárakban, továbbá minden jobb vendéglő és kávéházban.

Uj saját gyártmányu butor-raktár.

Van szerencsém a m. t. közönség b. tudomására hozni, miszerint a helybeli piacon a **Reichard Testvérek volt főutcai házában** egy, a mai kor igényeinek minden tekintetben megfelelő

butor-raktárt

nyitok. Főtörekvésem és célom az leend, hogy a m. t. közönséget ne csak **szolidan** és **olcsón** szolgálhassam ki, hanem, hogy **saját gyártmányu, kitünő anyagból** előállitott **tartós butoraimmal** a közelismerést és megelégedést is kiérdemelhessem.

E szakba vágó cikkeim a **legdusabb választékban** állanak raktáron a m. t. közönség rendelkezésére

Üzletemmel kapcsolatosan a kor kivánalmainak teljesen megfelelő **kárpitos-műhelyt** is rendeztem be, melyben nemcsak üzletemhez szüséges munkákat készittetek, de privát javitásokat is a legszebb kivitelben és olcsó áron eszközlök.

Vidéki megrendeléseknek gyorsan, pontosan és kifogástalanul teszek eleget.

A m. t. közönséget butorraktáram megtekintésére felkérve és magamat becses pártfogásába ajánlva, vagyok

teljes tisztelettel

STEINMETZ ILLÉS

butor-asztalos.

Hirdetmény.

A sárospataki népbank mint szövetkezet

f. évi február 19-én tartott közgyülése elhatározta, hogy **az intézet a szövetkezeti forma megszüntetésével részvénytársasággá, illetőleg takarékpénztárrá alakul át,** megállapitotta egyszersmind erre vonatkozólag a szükséges előkészitő intézkedéseket, a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék pedig folyó évi márczius 2-án $^{2435}/_{1895}$. polg. sz. alatt kelt végzésében az előterjesztett módozatok szerint végrehajtandó átalakitást tudomásul vette.

Midőn erről az intézet t. tagjait ezen az uton is értesitenők: felhivjuk egyszersmind őket, hogy az átalakulás előkészitésére vonatkozó közgyülési határozatokhoz szigoruan alkalmazkodjanak annyival is inkább, mert esetleges mulasztásuk hátrányos következményeit különben viselni fogják.

Kelt Sárospatakon, 1895. márczius 23-án.

A sárospataki népbank mint szövetkezet igazgatósága.

Van szerencsem a nagyérdemü helybeli és vidéki közönség becses tudomására hozni, hogy ujonnan berendezett

kocsigyártó mühelyemben

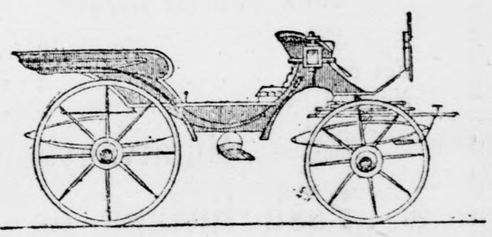

a legujabb kivitelben **uj kocsik** készittetnek, valamint ócskák a legjutányosabb árért kijavittatnak, esetleg beczeréltetnek. Továbbá elvállalok mindennemü **fényezést, mázolást** és **kárpitozást**, ócska vagy uj épületeknek, ajtók és ablakok **mázolását** (fladerozást.) Mindennemü butordarab vagy szobapadlók **fényezését**.

Ajánlom továbbá saját készitményü olajfestékeimet bármely szinárnyalatban kilogramonként is.

Vidéki megrendeléseknek pontosan eleget teszek.

Breza Pál,

kocsigyártó S.-a.-Ujhely.
(Kossuth-utca.)

A nagy-mihályi uradalomban ez idén eladásra fel van állitva: 15 darab három éves magyar faju és 8 darab 4—5 éves szinte magyar faju tenyészbika, továbbá 4 darab 1—2 éves nyugati faju keresztezett vörös tarka tenyészbika. — A netaláni érdeklődők tudakozódásukkal az uradalom igazgatóságához fordulni kéretnek.

Keil Alajos-féle

PADLÓZAT-FÉNYMÁZ

(Glasur)

legkitünőbb mázoló-szer puha padló számára, 1 nagy palaczk ára 1 frt 35 kr
1 kis palaczk ára 68 kr.

Viaszk-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztőszer kemény padló számára, 1 köcsög ára 60 kr.

Arany-fénymáz

képkeretek stb. bearanyozására. Egy kis palaczk ára 20 kr.

Mindenkor kapható:

BEHYNA TESTVÉREKNÉL, S.-A.-UJHELY.

S.-a.-Ujhely, nyomatott a »Zemplén« gyorssajtóján.